Postbus 234
[redacted] Apeldoorn
088 310 4000
info@vnog.nl
www.vnog.nl

Aan de colleges van de deelnemende gemeenten van de
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Aan de griffies van de deelnemende gemeenten van de
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Datum	: 12 december 2024		Uw brief van	:
Ons kenmerk	: 24-69754/24-098315/AM		Uw kenmerk	:
Behandeld door	: [redacted]		Bijlage(n)	: 2
Onderwerp	: Concept Kadernota 2026-2029			

Geachte raden en colleges,

Op 12 december 2024 heeft het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) de concept Kadernota 2026-2029 behandeld. Conform de gemeenschappelijke regeling VNOG leggen wij u nu deze concept Kadernota **ter zienswijze** voor, voor de afgesproken periode van 8 weken.

Indien gewenst kunt u een zienswijze geven. VNOG ontvangt de zienswijze graag **uiterlijk 6 februari 2025** zodat het dagelijks bestuur op de zienswijzen kan reageren.

Inhoud concept Kadernota
De Kadernota bevat de financieel-technische uitgangspunten voor de begroting 2026 (zoals de reguliere loon- en prijsindex), alsmede een aantal autonome ontwikkelingen. De Kadernota bevat géén nieuw beleid.

Gelet op de uitdagingen die op onze gemeenten afkomen, heeft VNOG structurele besparingen doorgevoerd ter demping van de stijging van de gemeentelijke bijdrage (€ 1,9 miljoen). Verder is VNOG voornemens om het beleidsplan 2025-2028, inclusief de speerpunten daarin, zoveel mogelijk binnen de meerjarenbegroting 2025-2028 uit te voeren. Dit is mogelijk omdat VNOG onder andere optimaal inzet op samenwerking met en dekking door andere overheden (andere veiligheidsregio's, provincies, Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV), het Rijk, Duitsland) en ketenpartners. Uiteraard kunnen (nieuwe) regionale, landelijke of internationale ontwikkelingen gevolgen hebben, die nu nog niet te overzien zijn. Waar nodig worden zaken dan in komende begrotingen/kadernota's of via een separate begrotingswijziging ter besluitvorming voorgelegd.

Veiligheidsregio's worden "hybride" gefinancierd, voor het grootste deel door gemeenten, en van oudsher voor ca. 15% door het Rijk (de Minister van J en V) via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Deze financiering is in de Wet op de veiligheidsregio's vastgelegd, vanuit de gedachte dat het Rijk een rol en een belang heeft in de organisatie van de rampenbestrijding c.q. crisisbeheersing. Het Rijk heeft in 2023 besloten om de BDuR in de jaren 2023-2026 in vier stappen structureel te verhogen, van (voor VNOG) ca. 8 miljoen tot ca. 11,6

miljoen; dit als impuls voor de crisisbeheersing en bijbehorende informatievoorziening. Hiervoor heeft VNOG in 2023 een meerjarig Bestedingsplan gemaakt dat destijds ook met de gemeenten is gedeeld en in uitvoering is.

Echter, in de recente Miljoenennota/Rijksbegroting is – naast een decentralisatie van de uitkering naar het gemeentefonds – een korting van 10% op de BDuR opgenomen per 2026. Het Veiligheidsberaad heeft hiertegen protest aangetekend bij de Minister; het overleg is gaande. Het financiële gevolg voor onze regio zou ca. € 1.150.000 kunnen belopen. Hangende deze onzekerheid is deze mogelijke bezuiniging nog niet vertaald in de Kadernota, wel zijn in de Kadernota enkele strategieën genoemd, hoe hiermee kan worden omgegaan. Verder heeft het algemeen bestuur op 12 december besloten om, hangende de onzekerheid, de uitvoering van de jaarschijven 2025 en 2026 uit het meerjarige Bestedingsplan voorlopig aan te houden. Het is immers onverstandig om structurele verplichtingen aan te gaan, nu er onzekerheid bestaat over de structurele omvang van de gehele BDuR.

In het jaar 2025 was de invulling van zes vacatures voorzien, waarvan drie begin van het jaar. Met het invullen van deze vacatures wordt nu gewacht totdat helderheid is over het al of niet doorgaan van de korting. Dit uitstel is naar verwachting in de loop van het jaar nog te overbruggen, mocht de korting niet doorgaan.

We komen hierop terug zodra er meer bekend is. Mocht de korting toch wèl doorgaan, dan kan dit gevolgen hebben voor de versterking van de crisisbeheersing en informatievoorziening. Tevens kan het gevolgen hebben voor de speerpunten en ambities van VNOG, omdat dan een brede discussie moet plaatsvinden (zie de scenario's in de Kadernota), over de speerpunten en ambities van VNOG versus de gemeentelijke bijdrage aan VNOG.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage 2026
De gemeentelijke bijdrage gaat vanaf 2026 met name stijgen als gevolg van de loon- en prijsindex en daarnaast door enkele autonome ontwikkelingen. De hiervoor genoemde besparingen matigen de stijging. De stijging van de gemeentelijke bijdrage per 2026 bedraagt € 1.962.420 (exclusief de individuele verrekening per gemeente in het kader van o.a. de facilitaire kosten in de kazernes ('programma 8')).

In de Kadernota worden tevens de laatste ontwikkelingen geschetst rondom het materieel, overige investeringen, de kapitaallasten, de bijbehorende egalisatiereserve, alsmede over de stijging van de gemeentelijke bijdrage die hiermee gepaard gaat. Hierover is de afgelopen jaren al diverse keren informatie verstrekt. De stijging gaat in per 2027 en bedraagt € 3 miljoen in 2027 + € 1,5 miljoen in 2028 (totaal structureel € 4,5 miljoen).

De concept Kadernota eindigt als gebruikelijk met een risicoparagraaf en diverse overzichten.

Proces
In de gemeenschappelijke regeling VNOG staat voor de zienswijzen op de concept Kadernota een periode van 8 weken. Wij beseffen ons dat dit relatief kort is, ook gelet op de feestdagen. Maar langer kan niet, anders komen we qua tijd in de knel met het proces van de concept begroting.

VNOG moet als gemeenschappelijke regeling voldoen aan diverse wettelijke vereisten en deadlines, alsook wil VNOG graag gehoor geven aan wensen die raden rondom de procedures hebben geuit. Dit maakt de inrichting van het proces uitdagend. We hopen op uw begrip hiervoor. Ter informatie treft u de visuals aan van het kadernota- en begrotingsproces, zodat u beter kunt zien hoe de processen verlopen, hoe ze in elkaar zitten en op elkaar aansluiten.

Begin maart 2025 zal het DB, conform de wet, op de ingediende zienswijzen op de concept Kadernota reageren. De Kadernota zal vervolgens definitief door het AB worden vastgesteld op 27 maart 2025. Op basis van de Kadernota stelt VNOG een concept (ontwerp) meerjarenbegroting 2026-2029 op. Begin april 2025 sturen wij deze concept begroting ter zienswijze aan de raden.

Conform de wet hebben de raden 12 weken de tijd om een zienswijze te geven op de concept begroting. In aansluiting op de wens van de raden vindt de zienswijzenperiode op de concept begroting vóór het zomerreces plaats, zodat de raden van de volle 12 weken gebruik kunnen maken. De zienswijzenperiode op de concept begroting vormt het wettelijke moment om zienswijzen in te dienen. Een zienswijze op de concept Kadernota is dus niet verplicht en een extra optie die VNOG biedt, bovenop de wettelijke vereisten.

Raden betrekken
Om de raden (tussentijds) goed mee te nemen in de ontwikkelingen zet VNOG, naast de wettelijk verplichte momenten, andere middelen en instrumenten in, aansluitend op de behoeften. Wij vinden de relatie met de raden namelijk van groot belang. VNOG maakt raadsmagazines, houdt raadsevents, webinars en raadsbijeenkomsten en komt op verzoek langs bij gemeenteraden. Tenslotte zijn ook de werkzaamheden om te komen tot een raadsadviescommissie weer voortgezet. U heeft hierover een separate brief ontvangen.

Tenslotte
VNOG ontvangt de zienswijze op de concept Kadernota 2026-2029 graag **uiterlijk 6 februari 2025**. Wij zien de zienswijze met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

secretaris

voorzitter

Bijlagen:
1. Visual proces
2. Concept Kadernota

veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Concept
Kadernota 2026-2029

7 november 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding / samenvatting	3
2. Wat doet VNOG?	5
3. Ontwikkelingen en reguliere taken	7
4. Ramingsgrondslagen begroting 2026	9
5. Nieuw beleid en voorstellen voor besparingen	13
6. Autonome ontwikkelingen	14
7. Financiële ontwikkelingen	16
8. Beleidsregels risico's, reserves en weerstandscapaciteit	22
9. De uitgevoerde risico-inventarisatie	25
10. Risico's versus weerstandscapaciteit	29
11. Financieel meerjarenperspectief 2025-2028	30
Bijlagen	31

1. Inleiding / samenvatting

Voor u ligt de Kadernota 2026 – 2029 van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). De Kadernota vormt de basis voor de komende begroting 2026-2029 en bevat daarvoor de financieel-technische uitgangspunten. Dit betreft met name de loon- en prijsindex en doorwerking daarvan in de gemeentelijke bijdrage, alsmede enkele autonome ontwikkelingen.

In 2024 is een nieuw meerjarig regionaal beleidsplan 2025-2028 tot stand gekomen. In het beleidsplan staat het strategische beleid voor de komende jaren[1]. Deze Kadernota is inhoudelijk al gebaseerd op het nieuwe beleidsplan, onder voorbehoud van de definitieve vaststelling van het beleidsplan.

Het uitgangspunt voor het nieuwe beleidsplan is om het plan, inclusief de speerpunten hierin, zoveel mogelijk binnen de vastgestelde meerjaren begroting 2025-2028 uit te voeren. Vandaar dat in deze Kadernota nu géén voorstellen voor nieuw beleid zijn opgenomen. VNOG kan de speerpunten uitvoeren omdat we onder andere optimaal inzetten op samenwerking met en (financiële) dekking door andere overheden (andere veiligheidsregio's, provincies, NIPV[2], het Rijk, Duitsland) en ketenpartners.

Overigens kunnen nieuwe wetgeving of (nieuwe) regionale, landelijke of internationale ontwikkelingen (financiële) gevolgen hebben, die nu nog niet te overzien zijn. De wereld om ons heen verandert immers snel. Waar nodig worden zaken dan in komende Begrotingen/Kadernota's of via een separate begrotingswijziging ter besluitvorming voorgelegd.

1.1. Effect Kadernota op de gemeentelijke bijdrage[3]

In 2026 stijgt de gemeentelijke bijdrage door financiële ontwikkelingen in loon- en prijsindexatie en door enkele autonome ontwikkelingen. Hiernaast zijn de kapitaallasten opnieuw berekend, waarbij rekening is gehouden met de meest recente investeringsbedragen en planning van de levering van de aanbestede voertuigen van het brandweermaterieel.

a. Autonome ontwikkelingen

Dit zijn ontwikkelingen die leiden tot kostenstijgingen, die verplicht of op een andere manier onvermijdbaar zijn, maar er is ook een nieuwe inkomstenbron (totaal effect: € 65.000). Het betreft:

- Formatie voor gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing, aansluitend op het AB-besluit van juni 2023 over de versterking/versnelling van deze aanpak (€ 100.000);
- Overeenkomst Rode Kruis voortaan via VNOG laten lopen, in plaats van via de 22 individuele gemeenten, conform AB-besluit van 12 september 2024 / verzoek colleges (€ 35.000); bij de deelnemende gemeenten worden de kosten van de eigen overeenkomst met Rode Kruis vervangen door een verhoging van de bijdrage aan VNOG, hetgeen evt. herverdeeleffecten daargelaten, budgettair neutraal verloopt;
- Inkomst vanuit de ambulancedienst als VNOG assisteert bij afhijsingen/tilassistentie (€ 70.000).

Per saldo daarmee: € 100.000 + € 35.000 – € 70.000 (inkomst) = € 65.000. Hiervan heeft € 35.000 betrekking op de verschuiving van de lasten van de overeenkomst met Rode Kruis naar VNOG.

[1] Ten tijde van het eerste verschijnen van deze Kadernota was dit beleidsplan nog niet definitief vastgesteld; het lag toen nog ter zienswijze bij de gemeenteraden en ter consultatie bij de partners. In dezelfde vergadering dat de Kadernota voor het eerst in het AB wordt behandeld (december 2024), wordt het beleidsplan vastgesteld.
[2] Nederland Instituut Publieke Veiligheid
[3] Bedragen t.o.v. begroting 2025

b. Financiële ontwikkelingen

VNOG heeft oog voor de financiële situatie bij de gemeenten en is terughoudend met nieuwe plannen of initiatieven, maar wel met de insteek dat wordt voldaan aan de maatschappelijke opdracht c.q. wettelijke taken, er rekening wordt gehouden met (lokale, nationale en mondiale) ontwikkelingen en de bedrijfsvoering (conform Toekomstvisie) op orde blijft. Waar mogelijk, is voor de ontwikkelingen dekking gevonden binnen de bestaande middelen.

- *Lonen en prijzen*

De verwachte ontwikkeling van de lonen en prijzen leiden conform vastgesteld beleid (op basis van de gegevens van het Centraal Planbureau) in 2026 tot een stijging van (€ 1.541.620 (lonen) + € 355.800 (prijzen) =) € 1.897.420, afgerond € 1,9 miljoen. De loon- en prijsindex van de meldkamer brandweer-multi (MKON-MKBM) bedraagt € 202.840, resp. € 11.000. De MKON-MKBM staat in de VNOG-begroting, maar wordt bekostigd door de vijf betrokken veiligheidsregio's samen; het VNOG-aandeel bedraag 25,45%. In het genoemde bedrag van 1,9 miljoen is de bijdrage van de vier andere veiligheidsregio's verrekend.

- *Investeringen en kapitaallasten*

In vorige Kadernota's is opgenomen, en vertaald in de meerjarenbegrotingen, dat de stijging van de kapitaallasten vanaf 2027 niet meer gedekt kan worden door een onttrekking aan de beschikbare egalisatiereserve. Daarom is een verhoging van de gemeentelijke bijdrage aangekondigd en in de meerjarenbegroting opgenomen. Het meerjarenbeeld ten aanzien van de ontwikkeling van de kapitaallasten wijzigt niet. De grote brandweervoertuigen worden inmiddels in een vast tempo uitgeleverd. Daarnaast wordt rekening gehouden met investeringen in ICT en in facilitaire zaken, op basis van een meerjarig investeringsplan. De hiermee gepaard gaande kredieten zullen zoals gebruikelijk in de meerjarenbegroting worden opgenomen (c.q. geactualiseerd voor de bestaande kredieten). De gemeentelijke bijdrage stijgt als gevolg hiervan met structureel € 3 miljoen in 2027 + € 1,5 miljoen in 2028 naar structureel € 4,5 miljoen.

Het totale effect van deze Kadernota is als volgt:

Effect van deze Kadernota ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage 2025				
	2026	2027	2028	2029
Gemeentelijke bijdrage volgens de meerjarenbegroting 2025 e.v.	56.077.400	59.077.900	60.597.500	60.597.500
Loon- en prijscompensatie	1.897.420	1.897.420	1.897.420	1.897.420
Autonome ontwikkelingen	65.000	65.000	65.000	65.000
Ontwikkeling kapitaallasten (vorig jaar)		-3.000.000	-4.500.000	-4.500.000
Ontwikkeling kapitaallasten (huidig jaar)		3.000.000	4.500.000	4.500.000
Totaal	**58.039.820**	**61.040.320**	**62.559.920**	**62.559.920**

1.2. Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft wat VNOG doet. Hoofdstuk 3 gaat in op ontwikkelingen en de reguliere taken. Hoofdstuk 4 beschrijft de technische uitgangspunten. Hoofdstuk 5 gaat in op nieuw beleid. Hoofdstuk 6 worden de autonome ontwikkelingen en in hoofdstuk 7 de financiële ontwikkelingen toegelicht. Hoofdstuk 8: beleidsregels en werkwijzen ten aanzien van risico's en het weerstandsvermogen. Hoofdstuk 9 bevat de inventarisatie van de inhoudelijke en financiële risico's en de waardering daarvan. In hoofdstuk 10 worden deze risico's tegenover de beschikbare weerstandscapaciteit gezet en wordt de weerstandsratio vergeleken met de daarvoor bepaalde streefwaarde. De Kadernota sluit af met hoofdstuk 11 over het meerjarenperspectief en enkele bijlagen.

2. Wat doet VNOG?[4]

2.1. Vragen van de samenleving en Missie

De samenleving stelt primair twee vragen aan VNOG:

- Help mij als ik in nood ben (bij brand, ongevallen, rampen, crises).
- Vertel mij hoe veilig en gezond te wonen, werken en recreëren (gevaar te voorkomen/mezelf te helpen).

Inwoners, bedrijven, instellingen en andere overheden stellen deze vragen aan ons. Wij beantwoorden deze vragen vanuit onze wettelijke taken en verantwoordelijkheden uit de Wet veiligheidsregio's. De missie van VNOG daarbij is: **"Samen werken aan veiligheid"**.

2.2. Opgaven

Met onze Opgaven beantwoorden wij de twee vragen van de samenleving:

- Opgave 0 Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises (maatschappelijke opdracht)
- Opgave 1 Zelfredzaam & risicobewust
- Opgave 2 Vakbekwaam & deskundig
- Opgave 3 Sterke informatiepositie
- Opgave 4 Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde, gezonde bedrijfsvoering)

De Opgaven vormen de rode draad in alle beleidsdocumenten van VNOG, waaronder de opgavegerichte begroting.

2.3. Visie

De visie beschrijft hoe VNOG haar missie gestalte geeft. De visie luidt als volgt:

- Noord- en Oost-Gelderland is een regio waar nu en in de toekomst veilig en gezond gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden.
- VNOG is dé organisatie in de regio voor samenwerking aan veiligheid.
- VNOG helpt mens en dier in nood en ondersteunt om gevaar te voorkomen.
- Bij een incident, crisissituatie of ramp staat VNOG garant voor professionele hulpverlening:
  - VNOG heeft een fijnmazig netwerk van slagvaardige brandweerposten met passend materieel en goed opgeleide en getrainde medewerkers (Brandweer).
  - VNOG coördineert de geneeskundige hulpverlening bij rampen/crises (GHOR).
  - Samen met partners (o.a. gemeenten) bereiden we ons voor op crises en bestrijden die (Multidisciplinaire crisisorganisatie).
- VNOG zet in op zelfredzaamheid. Wij helpen inwoners, bedrijven en gemeenten om die te vergroten, stimuleren veilig gedrag en helpen gemeenten goede vergunningen te verlenen.
- VNOG verzamelt, monitort, analyseert en duidt data. Daarmee beoordelen we risico's en we gebruiken die informatie bij onze voorlichting, advisering en bij de bestrijding.
- Wij voeren alle ondersteunende werkzaamheden voor onze taken uit, zoals oefenen, opleiden, inkoop, onderhoud en alle achterliggende administratie.
- VNOG zet in op samenwerking met vele partners, want die is waardevol, noodzakelijk en onmisbaar: regionaal, interregionaal, landelijk en internationaal.
- Met daadkracht, deskundigheid, en passie -onze kernwaarden- geven wij samen met partners uitvoering aan onze missie: 'Samen werken aan veiligheid'

[4] Dit hoofdstuk volgt het nieuwe beleidsplan 2025-2028

2.4. Samenvatting

De vragen van de samenleving en het antwoord van VNOG daarop:

Kernwaarden: Daadkrachtig – Deskundig – Gepassioneerd

3. Ontwikkelingen en reguliere taken

3.1. Algemene ontwikkelingen / reguliere taken op Opgaven

Zoals in hoofdstuk 1 aangegeven is er een nieuw beleidsplan 2025-2028 voor VNOG. In het beleidsplan zijn de ontwikkelingen die op ons af komen geschetst. In het beleidsplan staat ook hoe VNOG op deze ontwikkelingen wil gaan reageren (o.a. via de in het beleidsplan beschreven speerpunten op de Opgaven). Voor een beschrijving van de ontwikkelingen en speerpunten verwijzen we naar het beleidsplan. Zie verder hoofdstuk 1 voor toelichting op het effect hiervan op de nu voorliggende Kadernota 2026-2029.

De samenleving en daarmee ook VNOG wordt geconfronteerd met de snel veranderende / onvoorspelbaarheid van de wereld om ons heen. Het beleidsplan beschrijft dit. Het beleidsplan is een momentopname van de voorziene ontwikkelingen, op basis van inschattingen. Het gaat er vooral ook om dat VNOG flexibel is en wendbaar, om op het onverwachte te kunnen reageren. Het beleidsplan gaat daar ook op in.

De reguliere taken zijn taken die VNOG hoe dan ook moet uitvoeren. In het beleidsplan zijn ze toegelicht. Voor een beschrijving van de reguliere taken, verdeeld over de Opgaven van VNOG, verwijzen we naar het beleidsplan.

3.2. Dreigende korting op rijksbijdrage (BDuR[5])

In het hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet stond het plan om specifieke rijksuitkeringen naar het Gemeentefonds te gaan overhevelen. Het idee hierachter is dat daarmee de lokale autonomie kan worden versterkt en de administratieve rompslomp verkleind. Dit plan voorziet – zoals gebruikelijk bij dergelijke decentralisaties - daarom in een budgetkorting van 10%. De rijksbijdrage aan de veiligheidsregio's (de BDuR) is in de uitwerking van dit plan ook geschaard onder de categorie van 'specifieke uitkeringen' en zou dus ook overgaan naar de gemeenten en niet meer aan de veiligheidsregio's worden uitgekeerd, na aftrek van 10%.

Dit zou grote gevolgen hebben voor de taakuitvoering/financiering van de veiligheidsregio's. De overheveling en korting liggen niet voor de hand. Zo past overheveling niet binnen de bepalingen in de Wet veiligheidsregio's, die uitgaat van een systeem van hybride financiering van de veiligheidsregio's (door gemeenten en Rijk samen). Ook is onduidelijk hoe de korting van 10% zich verhoudt tot de juist in 2023 door het Rijk gestarte structurele BDuR-ophoging, die stapsgewijs in vier jaar/tranches wordt uitgevoerd, om de crisisbeheersing en informatievoorziening te versterken. In 2023 heeft VNOG hiervoor een meerjarig Bestedingsplan gemaakt dat in uitvoering is.

Er heeft in het Veiligheidsberaad overleg plaatsgevonden om duidelijkheid te krijgen en deze ontwikkeling af te wenden. De minister heeft inmiddels aangegeven dat de BDuR-overheveling een onbedoeld neveneffect is van de algemene overhevelingsmaatregel en dat er naar een oplossing wordt gezocht. Ondertussen is echter in de Rijksbegroting 2025 de korting van 10% op de BDuR wel verwerkt vanaf het jaar 2026.

Een korting op de Rijksbijdrage van 10% zou voor VNOG ongeveer € 1.150.000 structureel bedragen. Mocht de overheveling en/of korting toch doorgaan, zou hierop gereageerd kunnen worden door het overwegen van de volgende (combinatie van) maatregelen:

[5] Brede Doeluitkering rampenbestrijding

- Afstel van een deel van de plannen voor de versterking van de crisisbeheersing (incl. de bijbehorende informatievoorziening). Concreet betekent dit het niet uitvoeren – en hangende de onzekerheid over de korting het “on hold” zetten - van de jaarschijven 2025 (€ 537.100) en 2026 (€ 335.700) van het Bestedingsplan Ophoging BDuR. Uiteraard zou dit gevolgen hebben. De beoogde doelen van het Rijk voor versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening worden dan niet gehaald en ook de ambities die VNOG zelf op dit terrein heeft geformuleerd in de speerpunten in het beleidsplan 2025-2028, kunnen dan niet c.q. slechts met mate gerealiseerd worden.
- Algemene besparingen binnen de VNOG, door efficiencymaatregelen, of, als dit niet kan, door het verminderen van taken, bv. (brandweerzorg, GHOR, duurzaamheid, etc.).
- Een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Hangende de onzekerheid en wachtend op de landelijke besluitvorming over de 10% korting van de BDuR stellen wij voor om de jaarschijven 2025 en 2026 van het Bestedingsplan Ophoging BDuR voorlopig nog niet in uitvoering te nemen en te bevriezen. Het zou immers onverstandig zijn om ons te committeren aan extra structurele uitgaven (met name in de personele sfeer) nu er onzekerheid bestaat over de structurele omvang van de gehele BDuR. Wanneer de duidelijkheid er is, zal dit worden gecommuniceerd en dan zijn er afwegingen mogelijk als hierboven beschreven.

VNOG heeft op verzoek van diverse gemeenten eerder al gezocht naar mogelijkheden om de gemeentelijke bijdrage te dempen. Met de reeds doorgevoerde besparing van € 1,9 mln (die in 2026 volledig zal zijn behaald) heeft VNOG hieraan gehoor gegeven en is de begroting verder versoberd. In het AB is op 12 september jl. bij de bespreking van de Halfjaarrapportage 2024 overwogen dat een verdere verlaging – ook met beperkt bedrag, gelet op de reeds gerealiseerde besparingen - een herhaald signaal zou zijn dat VNOG oog heeft voor de financiële situatie van de deelnemende gemeenten. In het Financieel Ambtenaren Overleg met de gemeentelijke financieel ambtenaren (FAO) is hierop aansluitend de suggestie gedaan om de post onvoorziene uitgaven, de structurele buffer van € 250.000, te verlagen (bv. een halvering). In deze Kadernota is zo’n verdere besparing nog niet opgenomen; het zou immers onverstandig zijn om, gegeven de onzekerheid over de toekomst van de BDuR, met de nog aanwezige restruimte in de begroting een nieuw gebaar richting gemeenten te maken, mede ook omdat de BDuR-ontwikkelingen potentieel een veel grotere omvang en veel grotere impact op de taken hebben.

VNOG zet zich ambtelijk en bestuurlijk samen met alle andere veiligheidsregio’s in om de overheveling en korting op de BDuR van tafel te krijgen en komt hier in ieder geval op terug bij de Meerjarenbegroting 2026-2029. Begin april 2025 gaat een concept van deze begroting, conform de wet, ter zienswijze naar de raden. Bij wet moet VNOG uiterlijk 15 september 2025 een sluitende meerjarenbegroting vastgesteld hebben.

3.4. Duurzaamheid

VNOG heeft in 2024 weer belangrijke vervolgstappen gezet op het belangrijke dossier van de duurzaamheid door het opstellen van een Klimaatplan dat loopt tot en met 2030. Het AB VNOG heeft dit plan op 7 november 2024 behandeld en vanuit de bedrijfsvoeringsreserve hiervoor middelen gereserveerd. Het verloop van de reserves en het effect op de weerstandsratio wordt verderop in deze Kadernota nader toegelicht.

3.5. Openbaarheidsparagraaf

In de loop van 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden, de opvolger van de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). Volgens de Woo moet er in de begroting aandacht worden besteed aan beleidsvoornemens rondom de uitvoering van de Woo (in een

openbaarheidsparagraaf) en in de jaarstukken moet er verslag worden gedaan van de uitvoering. Conform deze vereisten zullen we in de komende begroting 2026 weer een openbaarheidsparagraaf opnemen met de beleidsvoornemens. Voor 2026 volgt VNOG de vereisten die de Woo stelt, door de wettelijke fasering van de Woo te volgen. Actieve openbaarmaking van informatie geschiedt via de Woo-index. De Woo-index verwijst naar documenten die door VNOG raadpleegbaar zijn gemaakt. In een later stadium wordt een ondersteunende zoekfunctie aan de Woo-index toegevoegd.

4. Ramingsgrondslagen begroting 2026

Dit hoofdstuk beschrijft de financiële uitgangspunten voor de begroting 2026.

4.1. Kaders systematiek loon- en prijscompensatie

De systematiek voor de begroting 2026 verschilt niet van degene die is toegepast voor vorige begrotingen, echter er is voor de looncompensatie een correctie toegepast als gevolg van de werkelijke CAO-ontwikkelingen ten opzichte van de CPB-verwachtingen (punt 1 hieronder). Dit blijft binnen de hoofdlijn in de systematiek dat de gemeentelijke bijdrage meebeweegt met de loon- en prijsindex (zoals ontleend aan CPB), waarbij zoals gebruikelijk verschillen in realisatie van de loonsom in de jaarrekening worden toegelicht en de bestemming van het resultaat ter besluitvorming voorligt in het algemeen bestuur (al dan niet terugvloeien naar gemeenten).

1. Looncompensatie:
   De looncompensatie voor 2026 wordt berekend op basis van het percentage (loonvoet sector overheid), dat wordt genoemd in de septembercirculaire 2024 van het Gemeentefonds. Daarnaast wordt gekeken of de ontvangen compensatie over voorgaande jaren voldoende was om de stijging van de lonen als gevolg van de afgesloten arbeidsvoorwaardenakkoorden en als gevolg van wijzigingen in de belastingen en premies te dekken. Als dit afwijkt, wordt dit in de betreffende jaarrekening gemeld. Zowel afwijkingen naar boven als naar beneden worden voor de nieuwe begroting verrekend met de gemeentelijke bijdragen (correctie).
2. Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR):
   Voor de raming van de Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR) die de VNOG van het Rijk ontvangt, wordt uitgegaan van de laatste beschikking. Voor de begroting voor 2026 is dit de beschikking die de VNOG voor 2025 ontvangt in december 2024. De BDUR bedraagt ongeveer 15% van de inkomsten van de VNOG. Als de uitkering in 2024 en 2025 (in juni wordt dit bekendgemaakt door het ministerie van Justitie en Veiligheid) wordt verhoogd voor loon- en prijscompensatie, wordt dit onderdeel van het betreffende jaarrekeningresultaat en kan bij bestemming van het jaarrekeningresultaat bijvoorbeeld terugvloeien naar de gemeenten of er wordt een voorstel voorgelegd voor bestemming.
   Voor 2026 doet zich de situatie voor, dat in de begroting 2025 van het ministerie van Justitie en Veiligheid een korting van 10% op de BDuR is verwerkt. Elders in deze Kadernota wordt toegelicht hoe hiermee wordt omgegaan (zie paragraaf 3.2).
3. Prijscompensatie:
   Voor de prijscompensatie wordt ook uitgegaan van het percentage in de septembercirculaire (prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)). Hier vindt geen verrekening met voorgaande jaren plaats.

4.2. Financiële kaders

1. Voor de formatie wordt uitgegaan van de vastgestelde formatie per 1 januari 2025. Uitbreiding en inkrimping van de formatie verloopt, voor zover dit niet gedekt kan worden binnen de begroting, via de Kadernota.
2. De loonkosten worden gebaseerd op de onder 1 genoemde formatie, rekening houdend met:
   a. de daarbij behorende functieschalen op de hoogste anciënniteit;
   b. Inhuur van derden, bij voorbeeld ter vervanging van ziekte, vacatureoverbrugging of knelpunten wordt niet geraamd en wordt in principe opgevangen vanuit de kaderstellende loonkosten;

   c. incidentele en persoonsgebonden beloningscomponenten (gratificaties, arbeidsmarkt / functioneringstoelagen, extra periodieken e.d.) worden niet begroot, deze moeten worden opgevangen binnen het genormeerde formatiebudget;
   d. het laatst bekende arbeidsvoorwaardenakkoord 2024;
   e. het gemiddelde van de loonindexcijfer 2025 en 2026 uit de Septembercirculaire 2024 van het gemeentefonds “loonvoet sector overheid” (4,7% voor 2025 en 3,8% voor 2026) (zie in de tabel in hoofdstuk 7 de berekening);
   f. het gemiddelde percentage voor de werkgeverslasten (o.a. sociale verzekerings- en pensioenpremies) voor 2024 aangepast met de percentages voor 2025. Voor 2026 zijn de percentages voor de werkgeverslasten nog niet bekend;
   g. gedurende het begrotingsjaar 2026 wordt bij de tussentijdse rapportages en de jaarrekening een begrotings-brede toelichting gegeven op de afwijkingen van bovengenoemde aannames. Tevens worden de verschillen door onder- en/of overbezetting toegelicht;
   h. het opleidingsbudget beweegt mee met de loonsom (2% minus 100.000, zie hoofdstuk 11)
   i. de begroting 2026 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in komende circulaires.
3. Voor de raming van de vrijwilligersvergoedingen:
   a. wordt het bedrag voor 2025 genomen;
   b. het gemiddelde van de loonindexcijfer 2025 en 2026 uit de Septembercirculaire 2024 van het gemeentefonds “loonvoet sector overheid” (4,7% voor 2025 en 3,8% voor 2026) (zie in de tabel in hoofdstuk 7 de berekening);
   c. de begroting 2026 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in komende circulaires.
4. Voor de exploitatielasten wordt:
   a. de vastgestelde begroting (2025) gebruikt inclusief de structurele wijzigingen uit 2024, die nog niet in de primitieve begroting 2025 waren opgenomen;
   b. autonome ontwikkelingen worden meegenomen voor zover opgenomen in de Kadernota 2026;
   c. uitgegaan wordt van het prijsindexcijfer uit de septembercirculaire 2024 van het gemeentefonds “prijs overheidsconsumptie, netto materieel”, voor het jaar 2026: 2,2%;
   d. de begroting 2026 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in volgende circulaires.
5. Voor de kapitaallasten wordt rekening gehouden met investeringen conform de Toekomstvisie, die is verwerkt in het MeerjarenInvesteringsprogramma (MJIP) plus de reguliere vervangingen die geen onderdeel uitmaken van het vernieuwde dekkings- en spreidingsplan, bijvoorbeeld ICT. Voor investeren en activeren zijn de uitgangspunten:
   a. disagio wordt niet geactiveerd;
   b. verkrijgings- of vervaardigingsprijs, waarbij geen rente wordt toegerekend tijdens het vervaardigingsproces;
   c. lineair afschrijven. Uitzondering: op gebouwen wordt annuïtair afgeschreven;
   d. componenten worden zo nodig apart geactiveerd;
   e. afschrijven tot boekwaarde nul. Indien een actief met winst of verlies wordt afgestoten, wordt het saldo hiervan ten gunste of ten laste van de egalisatiereserve kapitaallasten materieel gebracht;
   f. voor het jaar van investeren wordt alleen een half jaar rente gerekend, voor de jaren daarna rente en afschrijving (100%).
6. Het rente-omslagpercentage voor 2026 komt uit op 1,5%.
7. Voor de producten dienstverlening wordt uitgegaan van kostendekkende tarieven.

8. Bij de verdeling van de gemeentelijke bijdrage over de deelnemende gemeenten wordt het verdeelmodel gebruikt. Dit verdeelmodel is conform de Gemeenschappelijke Regeling VNOG en is voor 2025 geactualiseerd. Het geldt voor vier jaren.

De loon- en prijscompensaties voor het jaar 2026, na toepassing van de hiervoor beschreven systematiek en kaders, staat in hoofdstuk 7 beschreven en toegelicht.

5. Nieuw beleid

Zoals in hoofdstuk 1 geschetst bevat deze Kadernota géén voorstellen voor nieuw beleid.

6. Autonome ontwikkelingen

Dit hoofdstuk beschrijft de autonome ontwikkelingen.

6.1. Formatie voor Gebied Gerichte Aanpak Natuurbrandbeheersing

Natuurbrandbeheersing is landelijke en wereldwijd een actueel, urgent en prominent onderwerp en wordt dat steeds meer, ook gelet op de klimaatverandering. Vele partijen werken samen op dit dossier: veiligheidsregio's, provincie, Rijk, etc. Er is sprake van cofinanciering, waarbij ook het Rijk bijdraagt met geoormerkte extra middelen. Er zijn door velen grote inspanningen verricht om deze cofinanciering van de grond te krijgen. Op 22 juni 2023 heeft het AB VNOG ingestemd met de versnelde projectfase van de Gebied Gerichte Aanpak (GGA) natuurbrandbeheersing. VNOG wil samen met partners werken aan het voorkomen, beperken en bestrijden van (onbeheersbare) natuurbranden. Naast de veiligheid voor mensen is aandacht voor bescherming van natuurwaarden en continuïteit in vitale infrastructuur van noodzakelijk belang om maatschappelijke ontwrichting en grote economische schade te voorkomen.

In dit project wordt samengewerkt met de gemeenten, drie Gelderse veiligheidsregio's en de provincie. De gebiedsgerichte aanpak bestaat uit twee sporen. Spoor 1 gaat over de risicovolle objecten/gebieden in of grenzend aan de natuurgebieden en spoor 2 gaat over de landschapsinrichting van natuurgebieden en de infra-tracés. Voor spoor 1 zijn de gemeenten de regiehouder en voor spoor 2 is dat de provincie. De uitvoering van projectfase spoor 1 loopt van Q3 2024 tot en met Q2 2026. Na afronding van de projectfase wordt overgestapt naar de beheerfase. Zoals in juni 2023 in het AB besproken, is het in de beheerfase vanaf 2026 noodzakelijk om voldoende capaciteit beschikbaar te hebben per veiligheidsregio om de maatregelen en het risico in spoor 1 te monitoren en daarop structureel bij te sturen. Het gaat hierbij om adviescapaciteit voor het schouwen van de mate van (brand)veiligheid in de risicovolle objecten en locaties in de natuurlijke omgeving. Leerpunten uit de projectfase worden hierin meegenomen.

Zoals in juni 2023 al aangekondigd, komt de capaciteit voor de beheerfase spoor 1 neer op 1 fte indicatieve schaal 9, € 100.000 euro per jaar, structureel. Deze capaciteit wordt specifiek ingezet op de Gebied Gerichte Aanpak Natuurbrand. Omdat de projectfase van de GGA spoor 1 nog in uitvoering is, is de gevraagde extra structurele capaciteit een raming. Het verdere verloop van de projectfase, de ontwikkelingen rond het risicogericht werken op andere terreinen, en de personeelsplanning maken het beeld compleet of dit in de toekomst voldoende is. Bedrag per 2026: € 100.000.

6.2. Overeenkomst Rode Kruis

Bij rampenbestrijding en crisisbeheersing kan het gemeentelijk deelproces Opvang & Verzorging geactiveerd worden. Het gaat dan om de opvang en verzorging van inwoners die (tijdelijk) hun woning moeten verlaten. Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor het uitvoeren van dit deelproces. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de diensten van het Nederlandse Rode Kruis (NRK). Op dit moment hebben de 22 gemeenten binnen VNOG een eigen overeenkomst met het NRK. Het merendeel van deze overeenkomsten dateert uit 2003 en is hierna nooit meer herzien; actualisatie is inmiddels noodzakelijk. Sinds 2016 is het NRK bezig om regionale overeenkomsten met veiligheidsregio's af te sluiten. VNOG is één van de laatste regio's die nog geen regionale overeenkomst heeft. Op 12 september 2024 heeft het AB van VNOG de intentie uitgesproken om per 2026 een regionale overeenkomst met het NRK aan te gaan en dit ter instemming voor te leggen aan de 22 colleges. De regionale overeenkomst vervangt de bestaande 22 lokale overeenkomsten. Als de nieuwe regionale overeenkomst er is, betalen de gemeenten niet langer meer rechtstreeks aan het NRK. Het totaalbedrag van de nieuwe

regionale overeenkomst wordt per 2026 structureel opgenomen in de VNOG begroting en daarmee onderdeel van de gemeentelijke bijdrage aan VNOG, die op basis van het financiële verdeelmodel over de 22 gemeenten wordt berekend. Grosso modo is deze wijziging voor de gemeenten budgettair neutraal, per individuele gemeente is het financiële effect echter verschillend, al naar gelang hoe hun oude individuele overeenkomst met het NRK er precies uitzag. Deze ontwikkeling betreft een verplichte taak voor de gemeenten, die op wens van het NRK en na unanieme instemming van de 22 colleges wordt doorgevoerd. Hij heeft verder geen inhoudelijk effect voor VNOG; VNOG treedt enkel op als contracthouder en betaler van de factuur van NRK. Bedrag per 2026: € 35.000.

6.3. Inkomsten afhijsen

Brandweer VNOG ondersteunt met regelmaat de ambulancedienst (RAV Witte Kruis) bij het verplaatsen van personen die per ambulance vervoerd moeten worden met afhijsingen (de persoon verblijft niet op de begane grond), met tilassistentie (de persoon moet met meer menskracht c.q. aanvullende middelen verplaatst worden) of een combinatie van beide. De brandweer ondersteunt daarbij met inzet van medewerkers en materieel, veelal een redvoertuig (hoogwerker), een tankautospuit of beide. Dit is een niet-wettelijke taak voor de brandweer. Met deze inzetten zijn voor de brandweer kosten gemoeid. In overleg met het RAV Witte Kruis is besloten dat VNOG een deel hiervan in rekening kan brengen bij RAV Witte Kruis. Op grond van een uitspraak van het Hof in Amsterdam mogen namelijk de kosten voor de uitvoering van een niet-wettelijke taak worden doorberekend. De kosten kunnen in rekening worden gebracht bij de RAV als opdrachtgever. Daarbij is als basis gekozen voor het tarief voor een zogenaamde B-rit (voor niet-spoedeisende ambulancezorg), zoals opgenomen in de tariefbeschikking bij de Beleidsregel Regionale ambulance-voorzieningen van de Nederlandse Zorgautoriteit. Dit tarief wordt jaarlijks door de NZA vastgesteld / geïndexeerd. Voor 2024 bedraagt dit tarief € 397. Om de administratieve belasting voor RAV en VNOG zo beperkt mogelijk te houden, wordt verder uitgegaan van een gemiddeld aantal meldingen per jaar. Dit leidt tot een totaalbedrag per jaar, dat VNOG bij RAV Witte Kruis in rekening brengt. De keuze voor deze systematiek houdt in dat dus niet jaarlijks nagegaan wordt wat het daadwerkelijke aantal inzetten is geweest. Het aantal in rekening te brengen meldingen wordt periodiek (bijv. jaarlijks) bepaald op het gemiddelde van de gegevens over de vier aan het betreffende jaar voorafgaande jaren. Uit de afgelopen jaren blijkt het aantal te liggen op 178 per jaar. Het bij RAV Witte Kruis rekening te brengen bedrag is daarmee € 70.000. Bedrag per 2026: € 70.000 (inkomst).

6.4. Samenvatting autonome ontwikkelingen

Onderstaande tabel vat de autonome ontwikkelingen samen:

Autonome ontwikkelingen				
	2026	2027	2028	2029
Formatie Gebieds Gerichte Aanpak Natuurbrandbeheersing	100.000	100.000	100.000	100.000
Overeenkomst Rode Kruis	35.000	35.000	35.000	35.000
Overeenkomst afhijsen	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
Totaal	65.000	65.000	65.000	65.000

7. Financiële ontwikkelingen

7.1. Inleiding

Dit hoofdstuk gaat in op de financiële ontwikkelingen. Eerst volgt een korte beschouwing over de loon- en prijscompensatie over het jaar 2024 en 2025. Daarna volgt de specificatie van de loon- en prijscompensatie 2026, die conform de systematiek en kaders (zie hoofdstuk 4) is berekend. Daarna wordt ingegaan op de investeringen en kapitaallasten.

7.2. Loon- en prijscompensatie 2024 en 2025

Werkwijze

De vaste beleidslijn is dat de stijging van lonen en prijzen structureel opgenomen wordt in de gemeentelijke bijdrage. Hiervoor worden gegevens van de gemeentefondsbeheerders gebruikt. Volgens de afspraken met de gemeenten wordt de looncompensatie bij de jaarrekening na gecalculeerd, maar de prijscompensatie niet. Een verschil kan ontstaan doordat de CAO veel later wordt afgesproken dan dat de begroting wordt vastgesteld. De nacalculatie van de looncompensatie wordt in principe verrekend met de gemeenten (eenmalig teruggeven of nabetalen); het AB kan bij de bestemming van een jaarrekeningresultaat hiervan afwijken. De structurele effecten van de nacalculatie worden meegenomen bij het bepalen van de gemeentelijke bijdrage: als de VNOG over de jaren vóór de Kadernota meer of minder loonindex heeft geraamd dan in de CAO overeengekomen, wordt dit ook structureel gecorrigeerd.

De veiligheidsregio's hebben eigen arbeidsvoorwaardenonderhandelingen. De Werkgeversvereniging van de veiligheidsregio’s (WSVW) voert namens de veiligheidsregio’s de onderhandelingen met de bonden.

De Meldkamer Oost-Nederland, onderdeel Meldkamer Brandweer Multi (MKON-MKBM) is ondergebracht bij VNOG, maar wordt bekostigd door de vijf deelnemende veiligheidsregio’s. De loon- en prijscompensatie voor dit deel van de begroting wordt door de vijf regio’s betaald, 25,45% hiervan komt ten laste van VNOG.

2024

In 2024 is een arbeidsvoorwaardenakkoord afgesloten met een looptijd tot 1 augustus 2025. Gevolg hiervan is een stijging van de lonen met 6,4%. Een deel van het jaarrekeningresultaat 2023 is ingezet voor de dekking van dit akkoord in de begroting 2024. Hiermee is de stijging in 2024 gedekt.

2025

Voor het jaar 2025 is de in de begroting opgenomen looncompensatie precies voldoende om de stijging van de personeelskosten (van het arbeidsvoorwaardenakkoord 2024) te dekken (zie onderstaande tabel looncompensatie 2023-2025). Voor het (volgende) arbeidsvoorwaardenakkoord dat in 2025 moet worden afgesloten en een looptijd zal hebben vanaf 1 augustus 2025 zijn in de begroting 2025 nog geen middelen aanwezig. Een te verwachten stijging van de salarissen en vrijwilligersvergoedingen over de laatste 5 maanden van 2025 zal dan eerst incidenteel opgelost moeten worden. Indien deze stijging zou uitkomen op 4,25% (zie hieronder) zou hiermee over het jaar 2025 (loonsom + vrijwilligersbudget) * 4,25% * 5/12 = € 0,7 miljoen gemoeid zijn.

Looncompensatie 2023 - 2025				
	2023	2024	2025	Totaal
Septembercirculaire gemeentefonds 2021	2,3%			
Septembercirculaire gemeentefonds 2022	3,3%	4,2%		
Septembercirculaire gemeentefonds 2023		6,7%	5,8%	
Looncompensatie percentage opgenomen in begroting VNOG:	**3,3%**	**6,7%**	**5,8%**	**15,8%**
Werkelijk CAR(-UWO) Veiligheidsregio's arbeidsvoorwaardenakkoord:	9,4%	6,4%	nog niet bekend	15,8%
Verschil	6,1%	-0,3%		5,8%[1]

[1] De bovenstaande tabel geeft een historisch overzicht van de looncompensatie voor de periode 2023 - 2025. Zoals eerder vermeld, is de loonontwikkeling in de jaren 2023 en 2024 uitzonderlijk verlopen en heeft deze zich sneller ontwikkeld dan aanvankelijk voorspeld. Dit heeft ertoe geleid dat de loonstijgingen aanzienlijk hoger uitvielen dan in de begroting was opgenomen. Volgens de gepresenteerde gegevens is in de Kadernota's aan de gemeenten een totale compensatie van 15,8% gevraagd, verdeeld over de jaren als volgt: 3,3% voor 2023, 6,7% voor 2024 en 5,8% voor 2025. De werkelijke loonstijging binnen de CAR (-UWO) veiligheidsregio's bedraagt 15,8% en dit komt overeen met de ontvangen compensatie van de gemeenten.

7.3. Specificatie loon- en prijscompensatie 2026

Voor het jaar 2025 komt de begrote loonsom, zoals hiervoor gemeld, op basis van de huidige, geldende CAO, nu precies uit. De beheerders van het gemeentefonds hebben in de Septembercirculaire 2024 een stijging van de loonvoet overheid van 3,8% vanaf begin 2026 opgenomen. Te verwachten valt dat de CAO-onderhandelaars een afspraak maken waarin rekening wordt gehouden met de stijgende prijzen vanaf 1 augustus 2025; in deze Kadernota gaan we daarom uit van een loonindex van 4,25%.

Dit percentage wordt ook gebruikt voor het benodigde budget voor de vrijwilligersvergoeding.

Zoals gebruikelijk wordt de prijsindex netto materiële overheidsconsumptie uit de septembercirculaire-gemeentefonds in de Kadernota opgenomen; deze is 2,2% voor 2026.

Bovengenoemde berekeningen leiden tot een bedrag aan loon- en prijscompensatie voor 2026 van (€ 1.541.620 + € 355.800 =) € 1.897.420, afgerond € 1,9 miljoen.

Loon- en prijscompensatie 2026			
	looncompensatie		prijscompensatie
	Septembercirculaire gemeentefonds 2023	Septembercirculaire gemeentefonds 2024	Septembercirculaire gemeentefonds 2024
2025	5,8%	4,7%	
2026		3,8%	2,2%
Gemiddeld voor looptijd tot en met 31 december 2026		4,25%[2]	
Loon- en prijscompensatie 2026 exclusief MKON		**1.490.000**	**353.000**
Meldkamer Oost Nederland (Meldkamer Brandweer Multi)		202.840	11.000
Bijdrage 4 Veiligheidsregio's		-151.220	-8.200
Totaal VNOG		**1.541.620**	**355.800**

[2] In de Kadernota 2026 - 2029 wordt voor 2025 en 2026 het gemiddelde percentage uit de Septembercirculaire gemeentefonds 2024 voor 2025 (4,7%) en 2026 (3,8%) gehanteerd ((4,7%+3,8%)/2)=4,25%. VNOG verwacht dat de nieuwe arbeidsvoorwaardenregeling zal worden geëffectueerd tot en met 31 december 2026 (17 maanden). Hierdoor is het passend om de gemiddelde stijging over de periode van 2025 en 2026 voorcalculatorisch in rekening te brengen bij de gemeenten.

7.4. Ontwikkelingen in materieel en materiaal, kapitaallasten, etc.
Deze paragraaf gaat in op de ontwikkelingen rondom investeringen voor voertuigen, bepakking, ICT, etc. en de hierbij behorende kapitaallasten.

Vervanging voertuigen en bepakking
Zoals in de Kadernota 2025 aangegeven, wordt een belangrijk deel van het voertuigenpark met de bijbehorende bepakkingsonderdelen in de komende jaren vervangen. Inmiddels is de vervanging van de bepakkingsonderdelen grotendeels afgerond. Daarnaast is de uitlevering van de blusvoertuigen (tankautospuiten) begonnen in 2024, deze loopt door tot eind 2026. Deze voertuigen zijn de belangrijkste basisvoertuigen van de brandweer en vormen de voornaamste uitgave in het voertuigenpark.

Bepakking
De aanbestedingen en aanschaffingen van de bepakkingsmaterialen zijn over de afgelopen jaren per saldo binnen de financiële kaders van de beschikbaar gestelde kredieten gebleven. Dit geldt voor het geheel van de kredieten voor bepakkingen, daarbij wordt een mogelijke (lichte) overschrijding van het ene krediet (ruim) gecompenseerd door een onderschrijding van het andere.

Voertuigen
Naast de basis blusvoertuigen (de tankautospuiten) zijn er ook specialistische (blus)voertuigen. Bij de nog aan te schaffen specialistische (blus)voertuigen is sprake van een aantal voortschrijdende ontwikkelingen en inzichten in 2024. Hierbij blijkt dat het inkopen en aanbesteden van specialistische voertuigen, zoals de WTS 500 (watertransport-systemen) en schuimblusvoertuigen, steeds lastiger wordt. Het aanbod van de daarbij behorende specialistische kennis bij potentiële leveranciers is gering en erg duur. Dit heeft tot gevolg dat er op aanbestedingen in een aantal gevallen geen (passende) aanbiedingen komen. Voor de nog aan te schaffen overige specialistische voertuigen voor natuurbrandbestrijding en hulpverleningsvoertuigen, wordt nog gekeken naar voor VNOG passende specificaties. Dit kan mogelijk leiden tot hogere benodigde kredieten, waarmee in deze Kadernota nog geen rekening is gehouden.

Naast de vervanging van blusvoertuigen vindt ook vervanging plaats van de dienst- en piketvoertuigen. Hierbij speelt in het kader duurzaamheid ook de vereiste en verplichte elektrificatie een rol. De aanbestedingen voor de elektrische voertuigen kan naar verwachting dit jaar worden afgerond. De beschikbare kredieten voor deze voertuigen zijn naar verwachting toereikend.

In deze Kadernota is verder rekening gehouden met de beoogde periode/jaren van levering van de voertuigen.

ICT , facilitair en huisvesting
Naast de voortschrijdende ontwikkelingen bij de repressieve organisatie van o.a. afdeling Brandweerzorg is ook gekeken naar de vereisten waaraan de ondersteuning door afdeling Bedrijfsvoering moet voldoen. Voor deze afdeling gaat het dan met name over de ICT, facilitair en huisvesting.

Bij ICT zijn de benodigde investeringen in beeld gebracht die te maken hebben met de verbindingen tussen locaties en de datacentra en de daarbij behorende hardware. Hierbij spelen naast technische ontwikkelingen ook veiligheidseisen en vereisten rond uitwijk een rol.

Twee ontwikkelingen kunnen nog een effect hebben op de kapitaallasten. De pijler ‘Informatiegestuurd werken’ uit de Toekomstvisie van VNOG leidt ertoe dat VNOG meer gaat investeren in innovatieve IT-oplossingen. Het beschikbaar komen van nieuwe oplossingen kan daarbij een

kostenverhogend effect hebben (technology push). Daarnaast leidt een wijziging van het BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) ertoe dat kosten van software verschoven worden van kapitaallasten naar exploitatiekosten.

Voor de kazernes wordt gewerkt aan een investeringsplanning voor de inrichting van (met name) door de gemeenten nieuw te bouwen c.q. te verbouwen kazernes. Dit sluit aan op de afspraken in de regeling demarcatie[6]. Bij het vaststellen van de regeling is destijds gemeld dat het beeld van deze investeringen nog niet compleet was. Het betreft onder andere meubilair, witgoed, magazijnen, installaties voor toegangsbeheer in inbraakbeveiliging. Hier zijn substantiële bedragen mee gemoeid (o.a. door gestegen prijzen). Deze uitgaven vallen, conform de regeling demarcatie, aan de kant van VNOG. In de Meerjarenbegroting 2026-2029 zullen kredieten worden opgenomen; de uitvoering volgt op de gemeentelijke (ver)bouwprojecten. De kapitaallasten en exploitatielasten zullen opgevangen moeten worden, met als streven dat de gemeentelijke bijdrage niet zal stijgen, dus binnen de begroting c.q. vanuit het beschikbare vermogen. Hierbij wordt gedacht onder andere de middelen voor prijscompensatie, aan de beschikbare bodem in de egalisatiereserve afschrijvingen (zie bijlage 4) en aan te realiseren besparingen door de uitvoering van het Klimaatplan. Door hergebruik van de bestaande inrichting kunnen hogere kosten vermeden worden; dit kan bovendien duurzaam zijn.

7.5. Kapitaallasten, egalisatiereserve afschrijvingen en gemeentelijke bijdragen

VNOG beschikt over een egalisatiereserve afschrijvingen. Een voordeel of nadeel op de kapitaallasten in enig jaar wordt, conform bestaand beleid, bij het opmaken van de jaarrekening (en het samenstellen van de begroting) gestort of onttrokken aan deze egalisatiereserve. Daarnaast wordt ook de opbrengst van de verkoop van materieel gestort in deze reserve en mogelijke resterende boekwaarden bij afstoten onttrokken. Met de egalisatiereserve worden stijgingen in de kapitaallasten afgedekt, zodat stijging van de gemeentelijke bijdrage kan worden uitgesteld.

Zoals aangegeven in eerdere kadernota's en begrotingen stijgen de kapitaallasten dusdanig dat deze op enig moment niet meer gedekt kunnen worden door een onttrekking aan de egalisatiereserve. Het ingangsjaar van de voorziene stijging van de gemeentelijke bijdrage werd enige jaren uitgesteld. Met de in 2022 duidelijk geworden investering van € 40,5 mln. voor de basis blusvoertuigen is de zekerheid over de verwachte uitputting van de egalisatiereserve concreet geworden. De verhoging van de gemeentelijke bijdrage is noodzakelijk met ingang van 2027, overeenkomstig de Kadernota en meerjarenbegroting 2025-2028. Deze reeds voorziene stijging kan – nu de voertuigen worden uitgeleverd en in het licht van investeringen in ICT en in de inrichting van kazernes - niet verder worden uitgesteld. De uitputting kan nog eerder in zicht komen wanneer de prijzen van nog aan te schaffen goederen en/of het renteniveau, nog verder stijgen dan (nu) verwacht.

In deze kadernota is rekening gehouden met het percentage van 1,5% aan doorberekende rente in de kapitaallasten. Het percentage waarvoor in 2024 nieuwe leningen zijn aangetrokken en vastgelegd, bedraagt ruim 3%. Het percentage doorrekening ligt lager vanwege de middeling met het rentepercentage dat nu gemiddeld verschuldigd is op de lopende leningen en de juiste toerekening van de rente aan de materiële vaste activa bij aanvang van het jaar.

Het investeringsplan is doorgerekend met naast de voertuigen uit het materieel spreidingsplan ook de voertuigen voor het mobiliteitsplan en de overige investeringen. De wijzigingen zoals die

[6] De demarcatie geeft aan welke partij (gemeente of VNOG) welke facilitaire en onderhoudstaken uitvoert (en bekostigt) in de kazernes, die in eigendom zijn (en blijven) van de gemeenten.

bekend zijn geworden na het opstellen van de meerjarenbegroting 2025, zijn daarbij eveneens meegenomen (zie ook de toelichting in paragraaf 7.4).

Zoals aangegeven in paragraaf 7.4 is met de afgeronde aanbesteding en de daaruit voortvloeiende afspraken voor de aanschaf van de nieuwe blusvoertuigen, het risico op prijsstijging voor een belangrijk onderdeel weggenomen. Deze onzekerheid blijft echter nog wel bij de nog uit te voeren aanbestedingstrajecten van met name de specialistische- en natuurbrand (blus)voertuigen.

In de doorrekening van de kapitaallasten is nog maar beperkt rekening gehouden met kredieten voor de inrichting van de posten (wel voor het toegangsbeheer). Zoals hiervoor gemeld worden deze opgenomen in de Meerjarenbegroting 2026-2029, in principe zonder gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage. De investeringen in kazernes en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten, worden gedaan door de gemeenten.

De kapitaallasten in de meerjarenbegroting van VNOG bedragen € 7 miljoen voor 2025 oplopend naar € 10,1 miljoen in 2026, waarbij de reguliere dekking wordt onttrokken aan de egalisatiereserve. De meest recente berekeningen van de kapitaallasten laten een stijging zien tot € 11,0 miljoen (structureel) vanaf 2029. Navolgende tabel geeft het verloop van de verwachte kapitaallasten weer op basis van de huidige berekeningen op basis van een toegerekend rentepercentage van 1,5%.

jaar	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*	*2029*
afschrijvingen	€ 6,0	€ 8,8	€ 10,8	€ 9,8	€ 9,8
rente	€ 1,0	€ 1,3	€ 1,4	€ 1,3	€ 1,2
totaal	€ 7,0	€ 10,1	€ 12,2	€ 11,1	€ 11,0

Hierna is weergegeven wat de gevolgen voor de begroting zijn als gevolg van bovengenoemde stijging van de kapitaallasten en een mogelijke dekking van de tekorten in de begroting. Gelet op de inmiddels ontstane zekerheid over een groot deel van de aanbestedingen (€ 40,5 mln. voor blusvoertuigen) wordt voor 2027 uitgegaan van een stijging van de gemeentelijke bijdrage van € 3 mln. (structureel) en vanaf 2028 met aanvullend € 1,5 mln. (structureel), totaal € 4,5 mln. De voorziene stand van de egalisatiereserve ultimo 2029 is enerzijds noodzakelijk voor het egaliseren van boekwinsten en – verliezen op af te stoten voertuigen en anderzijds ter dekking van nog beschikbaar te stellen kredieten informatievoorziening, facilitair en huisvesting.

	Meerjaren-begroting 2025 - 2028	Kadernota 2026 - 2029						
				mutaties egalisatiereserve				
	kapitaallasten inclusief mutaties egalisatiereserve	nieuwe berekening kapitaallasten		toevoeging	onttrekking	toevoeging bij jaarrekening 2024	verhoging gemeentelijke bijdrage	stand egalisatiereserve
		afschrijving *)	rente 1,50%					
2023	-	-		-	-	-	-	9.074.000
2024	-	-	-	-	-	1.896.000	-	10.970.000
2025	6.149.000	5.992.000	1.016.000	-	860.000	-	-	10.110.000
2026	6.099.000	8.844.000	1.377.000	-	4.122.000	-	-	5.989.000
2027	6.090.000	10.765.000	1.448.000	-	6.123.000	-	3.000.000	2.865.000
2028	6.106.000	9.773.000	1.331.000	-	4.998.000	-	4.500.000	2.367.000
2029	6.106.000	9.752.000	1.218.000	-	4.864.000	-	4.500.000	2.003.000

*) w.o. vrijval boekwaarde /- afschrijvingen en opbrengsten vervanging blusvoertuigen (MSP Toekomstvisie)

7.6. Samenvatting financiële ontwikkelingen

Onderstaande tabel vat de financiële ontwikkelingen samen:

Financiële ontwikkelingen Kadernota 2026 - 2029	2026	2027	2028	2029
Looncompensatie	1.541.620	1.541.620	1.541.620	1.541.620
Prijscompensatie	355.800	355.800	355.800	355.800
Financiële ontwikkelingen Kadernota 2026 - 2029	**1.897.420**	**1.897.420**	**1.897.420**	**1.897.420**
Kapitaallasten conform Programmabegroting 2025 - 2028 (reeds opgenomen in de prognose bijdrage per gemeente)				
Verhoging gemeentelijke bijdrage		3.000.000	4.500.000	4.500.000

8. Beleidsregels risico's, reserves en weerstands-capaciteit

Dit hoofdstuk beschrijft de beleidsregels en werkwijzen die worden toegepast voor de risico's, de weerstandscapaciteit en het bepalen van de ratio weerstandscapaciteit. De beleidsregels zijn eerder vastgelegd in de begroting in de betreffende paragrafen. De eerdere lijnen worden voortgezet. Na vaststelling van de kadernota worden de beleidsregels opgenomen in de begroting 2026.

8.1. Risicomanagement

1. Het wettelijk kader voor risicobeheersing is artikel 9 en 13 van het BBV. Het betreft de in de begroting en rekening vereiste paragraaf 'Weerstandsvermogen en Risicobeheersing'.
2. De VNOG moet voorbereid zijn op de mogelijke (financiële) gevolgen van risico's die zich kunnen voordoen binnen de bedrijfsvoering. Het gaat bij risico's om gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die het realiseren van de doelstellingen kunnen verstoren.
3. Het treffen van beheersingsmaatregelen ter vermijding en vermindering van risico's staat centraal. De te nemen maatregelen op risico's kunnen zijn: het *matigen* (door maatregelen); het *overdragen* (door bijv. verzekeren); het *vermijden* (door het schrappen van doelstellingen) en het *accepteren* ervan.
4. Het managen van risico's is een verantwoordelijkheid van het MT. De afdelingshoofden betrekken teamleiders en andere medewerkers bij het benoemen van relevante risico's en bij het treffen en uitvoeren van de maatregelen. De afdelingshoofden rapporteren hierover in de tussentijdse rapportages en de Jaarstukken.
5. De geïnventariseerde risico's worden gekwantificeerd op basis van 5 percentages die de kans weergeven dat het risico zich kan voordoen. De percentages zijn: 10%, 30%, 50%, 70% en 90%. Bij een kans van 90% op het zich voordoen van een risico wordt overwogen hierop de begroting aan te passen, indien kan worden aangegeven (vanaf) wanneer het risico zich waarschijnlijk voordoet.
6. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit, worden de voor de maatregelen benodigde financiële middelen vermenigvuldigd met de genoemde percentages die de kans op het risico weergeven.
7. Structurele risico's worden voor maximaal 3 jaar berekend bij de benodigde weerstandscapaciteit. Daarna wordt geacht dat de effecten kunnen worden afgewend, begroot, dan wel anderszins kunnen worden opgevangen.
8. Financiële en niet-financiële risico's worden geïnventariseerd. Ook de beheersingsmaatregelen zijn zowel financieel als niet-financieel van aard.

8.2. Reserves

1. De VNOG beschikt over een Algemene Reserve, een Bedrijfsvoeringreserve, (tijdelijke) bestemmingsreserves en egalisatiereserves.
2. De Algemene reserve vormt het *weerstandsvermogen* en is voor afdekking van risico's en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit het jaarrekeningresultaat bij besluit van het Algemeen Bestuur over de resultaatsbestemming, of anderszins door Algemeen Bestuursbesluiten. Bij een wijziging (bijv. een onttrekking) van de Algemene Reserve c.q. het weerstandsvermogen dient er een zienswijze te worden gevraagd aan de deelnemende gemeenten, zoals bepaald in de Gemeenschappelijke Regeling VNOG.
3. De Algemene Reserve en de Bedrijfsvoeringsreserve (zie hierna) en de post Onvoorzien vormen samen de *weerstandscapaciteit* (zie hierna).

4. De hoogte van de weerstandscapaciteit is zodanig, dat de weerstandsratio zich in een bandbreedte van 1,0 tot 1,4 bevindt. Indien deze ratio buiten deze bandbreedte is of dreigt te raken, volgt een AB-voorstel (bijv. bij kadernota) over de wijze waarop dit voorkomen of hersteld wordt.
5. De Bedrijfsvoeringreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten, knelpunten of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit (telt mee voor de afdekking van risico's). De minimale hoogte is 2%, de maximale hoogte is 5% van het begrotingstotaal.
6. De bestemmingsreserves, waaronder egalisatiereserves zijn voor een specifiek doel ingesteld ("beklemd"); zij tellen niet mee voor afdekking van overige risico's en maken geen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit.
7. Er zijn bestemmingsreserves van onbepaalde duur en tijdelijke bestemmingsreserves.
8. Resultaatsonafhankelijke stortingen en onttrekkingen (gelijk aan reeds begrote dotaties en onttrekkingen) maken geen deel uit van het bestemmingsvoorstel saldo jaarrekening.
9. Stortingen en onttrekkingen aan egalisatiereserves maken geen deel uit van het bestemmingsvoorstel saldo jaarrekening.
10. De Financiële verordening VNOG bepaalt dat bij het instellen van bestemmingsreserves (door het AB) het doel, de (maximale) hoogte, de duur en de wijze van voeding en onttrekking worden aangegeven.

Een overzicht van de huidige reserves is opgenomen in bijlage 4.

8.3. Weerstandscapaciteit

1. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt, zoals hiervoor reeds aangegeven, gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve en de post Onvoorzien.
2. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet, zoals hiervoor reeds aangegeven, de (tijdelijke) bestemmingsreserves en egalisatiereserves. Daar is al een bestedingsdoel aan verbonden[7].

3. De weerstandsratio = $\frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$

4. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende")[8].
5. De beschikbare weerstandscapaciteit, de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen.
6. Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus) afgewogen hoe deze waarde weer te bereiken.

Als de bedrijfsvoeringsreserve conform de algemene bufferfunctie wordt aangesproken, kan de weerstandsratio dalen (indien de risico's niet dalen). Daarom zal VNOG bij dergelijke

[7] BBV technisch behoren alle bestemmingsreserves tot het weerstandsvermogen, vanuit de gedachte dat het AB altijd kán besluiten om de bestemming (bestedingsdoel) van een reserve te halen. De accountant heeft informeel laten weten geen moeite te hebben met de VNOG werkwijze, mits dit in de jaarstukken transparant wordt toegelicht. Voorts spoort deze handelwijze met het door de provincie Gelderland vastgestelde financieel toezichtkader.

[8] Naast een minimum ratio is een maximum ratio toegevoegd. Deze ratio 1,0 tot 1,4 komt overeen met die van diverse deelnemende gemeenten en veel veiligheidsregio's. Dit onderstreept het eigenaarschap voor het reduceren van risico's van VNOG. De bandbreedte is als richtsnoer bedoeld. Maatregelen om het vermogen te versterken of de gemeenten terug te betalen, zullen altijd gewogen worden in de beleidsinhoudelijke en financiële context van VNOG én gemeenten op enig moment.

voorstellen het effect op de ratio duiden. Tevens wil VNOG het inzicht in het geheel van reserves en voorzieningen, waaronder de bedrijfsvoeringsreserve, verder verduidelijken. Daartoe zal bij onderwerpen, waarvan het beslag op deze reserve gekwantificeerd kan worden, een nieuwe bestemmingsreserve ingesteld kunnen worden (gevoed vanuit de bedrijfsvoeringsreserve). Dit gebeurt nu bij het Klimaatplan (duurzaamheid). Op deze manier zijn de mutaties navolgbaar, ook richting de deelnemende gemeenten.

9. De uitgevoerde risico-inventarisatie

In het kader van het uitgevoerde risicomanagement zijn in 2024 de risico's voor de bedrijfsvoering geactualiseerd.

Door uitvoering van maatregelen en (externe) ontwikkelingen zijn de gekwantificeerde risico's en de daarvoor benodigde middelen in een aantal gevallen gewijzigd, ten opzichte van de Kadernota en Begroting 2025. De wijzigingen worden hieronder als volgt toegelicht (het cijfer verwijst naar de overeenkomende regel in onderstaand register):

- het (berekende) risico dat er na het wegvallen van de OMS/RBS-activiteiten sprake is van (achter)blijvende personele kosten, is vervallen nadat inmiddels alle medewerkers een functie elders in de organisatie hebben gekregen of zijn vertrokken;
- (1) het (berekende) risico van extra (inhuur van) personele capaciteit na invoering van de nieuwe Omgevingswet, wordt steeds kleiner ingeschat nu afstemming met de gemeenten naar verwachting zal leiden tot vaststelling van dienstverleningsovereenkomsten met hen; vooralsnog blijft een (resterend) risico zolang er nog onvoldoende ervaring is met de nieuwe wet;
- (2) voor het treffen van maatregelen ter voorkoming van het risico van onvoldoende bezetting/inzet van medewerkers/vrijwilligers op de kazernes, is naast de extra opleidingskosten ook rekening gehouden met een toename van kosten voor de werving van nieuwe mensen;
- (4) het bedrag aan benodigde weerstandcapaciteit bij het risico op prijsstijgingen (boven de begrote prijsindex) is hoger geworden na actualisatie van de cijfers uit de begrotingen 2024/2025 en een herbeoordeling van de mogelijke stijgingen bij de verschillende kostensoorten (o.a. energie, kleding, onderhoud, opleiden/oefenen en licentiekosten);
- (5) bij het berekenende risico op het later realiseren van besparingen bij de vervanging van brandweermateriaal en -materieel (t.o.v. wat was aangegeven in de Toekomstvisie), is het berekende bedrag aan risico op 'het niet realiseren van de verwachte besparing op onderhoudskosten' verlaagd naar het resterende jaar (2026) uit de Toekomstvisie;
- (7) bij het berekenen van het risico op het niet kunnen dekken van de minder grote daling van de personele (vrijwilligers)kosten (dan eerder verwacht volgens de Toekomstvisie i.s.m. de afname van het materieel), wordt het eerder berekende bedrag aan risico verlaagd naar het resterende jaar (2026) uit de Toekomstvisie;
- (9) het risico van extra prijsstijgingen van brandweermaterieel bij het nog aan te schaffen deel van het materieel is aangepast/verhoogt aan de verwachte procentuele stijging voor het verwachte bedrag aan investeringen in de komende jaren;
- (10) het risico van hogere kosten bij vervanging van de huidige dienstvoertuigen/-bussen door elektrische, is specifiek benoemd vanuit het eerder -/breder omschreven risico: 'Hogere kosten uitvoering (voorgenomen) beleid rond duurzaamheid'; dit risico heeft specifiek te maken met een mogelijke kortere levensduur van de accu's van elektrische voertuigen t.o.v. de gebruikelijk geachte levensduur en afschrijvingstermijn van de voertuigen zelf, daarnaast spelen ook mogelijke aanvullende eisen (zoals een ander rijbewijs) een rol;
- (11) het risico van mogelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen, o.a. in verband met uit te voeren (Arbo-) eisen, is (financieel) her beoordeeld en verhoogd; dit blijft bestaan zolang er nog geen (volledig) zicht is op alle (financiële) gevolgen van de demarcatie(afspraken) welke betrekking hebben op het gebruik van gemeentelijke kazernes door VNOG;
- (12) het vorig jaar opgenomen nieuwe risico omtrent duurzaamheid is ondervangen door het op-/vaststellen van een Klimaatplan met de daarvoor benodigde middelen; in de plaats daarvan is onder dit nummer een nieuw risico opgenomen wat te maken heeft met mogelijk

vervroegde vervanging van PFAS houdende materialen (bluskleding/-laarzen) als gevolg van voortschrijdende ontwikkelingen en strengere eisen van wet-/regelgeving;
- (13) het risico van extra kosten (werkplekfaciliteiten) voor tijdelijke huisvesting, ter overbrugging naar de 1-post situatie in Apeldoorn, is enerzijds gestegen door mogelijke extra kosten als gevolg van vervroegde verhuizing van het MAC (in 2024/2025), anderzijds wordt het risico(percentage) verlaagd (t.o.v. de begroting 2025) door de verwachting dat de extra aanpassingen hiervoor, o.a. in de ICT infrastructuur, ook blijvend kunnen worden gebruikt;
- (15) het risico op fouten bij (financiële berekeningen) in/uit personele systemen is verkleind met de genomen maatregelen waarbij systemen nauwer op elkaar worden aangesloten/afgestemd;
- (18) de kans op het risico dat voor de landelijke koepel (NIPV) hogere bijdragen verschuldigd zijn, is verkleind met een bijstelling van de te verwachten bijdragen hieraan;
- (19) het in de Kadernota en (Meer)jarenbegroting 2025-2028 berekende risico op rentestijgingen voor aan te trekken financiering, is fors omlaag bijgesteld i.v.m. de 2024 aangetrokken/vastgelegde leningen (ad. € 42.000.000) t.b.v. het (lopende) vervangingsprogramma blusvoertuigen voor de komende jaren (2024-2026); het risico is bijgesteld tot het niveau van mogelijke verdere rentestijging voor aanvullende benodigde (her)financiering (ca. € 40.000.000) voor verwachte investeringen in de komende jaren;
- (21) het (berekende) risico van hogere kosten bij het zelf organiseren van de inzet van OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig), na de beëindiging door het Witte Kruis van het contract met de GHOR, blijft voor een lager bedrag (vooralsnog) gehandhaafd;
- (22) het risico van het wegvallen van OTO-stimuleringsgelden voor de specifieke omgeving 'LCMS-GZ' t.b.v. informatie-uitwisseling tussen zorgpartners en o.a. de VNOG/GHOR, is nieuw opgenomen na het bericht dat deze gelden vervallen vanaf 2026.

Bij het opstellen en doorrekenen van de risico's voor de benodigde weerstandscapaciteit is, naast de in 2020 vastgestelde Toekomstvisie, gekeken naar belangrijke actuele (externe) ontwikkelingen zoals:
- De prijsstijgingen in de afgelopen jaren en de dreiging van nog verdere stijgingen ervan. Dit geldt zowel voor exploitatiekosten zoals energie, brandstof en kleding als voor de investeringsgoederen. Dit risico speelt ook bij kosten voor dienstverleningen zoals (ICT-) licenties.
- De mogelijke stijging van rente op de geld- en kapitaalmarkt die VNOG raakt vanwege (toekomstige) investeringen. In 2024 is wel een belangrijk deel van dit risico afgedekt, door de financiering (€ 42.000.000) van de lopende (vervangings)investering in 75 blusvoertuigen;
- De ambitie en noodzaak van verduurzaming die ook risico's met zich brengt. Zo is onzeker of de levensduur van de accu's van aan te schaffen elektrische voertuigen, toereikend is voor de hele (economische) levensduur van de auto's. Dit brengt een het risico met zich van extra kosten voor onderhoud bij tussentijdse vervanging.
- De (mogelijke) vervroegde vervanging van PFAS-houdende materialen/kleding. Vanuit voortschrijdende ontwikkelingen en - wetgeving is het mogelijk dat materialen waar PFAS in zit zoals bluskleding en -laarzen, versneld moeten worden vervangen en/of afgeschreven.

Een aantal ontwikkelingen en besluiten vraagt het nodige van de VNOG-organisatie. Te denken valt hierbij aan de externe ontwikkelingen van (elkaar opvolgende) crises en ontwikkelingen o.a. op het terrein van energietransitie, informatisering, PFAS-verontreiniging, PTSS, bezuinigingen op overheidsbijdragen (BDuR) en toename van militaire dreiging; intern gaat het om de (organisatorische) gevolgen van de eerder vastgestelde Toekomstvisie, de daarmee samenhangende vervangingen van materiaal en materieel en de demarcatie.

De risico's in de navolgende tabel zullen zich nooit allemaal tegelijk voordoen. Per risico is de verwachte kans weergegeven en het daarvoor benodigde bedrag aan weerstandscapaciteit. Het berekende bedrag komt uit op: € 3.188.000.

Gekwantificeerde risico's				
Nr.	**Risico's** en oorzaken	Kans in %	Effect in euro's	Weer-stands-capaciteit (euro's)
			bedrag	
1	**Geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, na de invoering van de nieuwe Omgevingswet.** Te grote diversiteit in uitvoering/invulling door gemeenten t.o.v. het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod van de VNOG.	50%	200.000	100.000
2	**(On)voldoende bezetting /inzet en (extra) kosten werving vrijwilligers op kazernes** door groter verloop/uitstroom en schaarste vrijwilligers.	70%	558.000	391.000
3	**Teveel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding** (Arbeidstijden).	10%	50.000	5.000
4	**Hogere prijzen; exploitatiekosten stijgen uit boven (verwachte) prijsindex.** Wereldwijde ontwikkelingen w.o. gewijzigde verhoudingen tussen vraag en (schaarste van) aanbod, doen de grondstof- en materiaalprijzen stijgen**.**	70%	760.000	532.000
5	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020** t.a.v. materiële kosten door vertraging vervanging - en/of wijzigingen inzichten vervanging materieel.	50%	91.000	46.000
6	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020** t.a.v. personele kosten (vergoedingen/opleidingen/trainingen vrijwilligers) als gevolg van voortschrijdende inzichten benodigd aantal vrijwilligers in samenhang met (beschikbare) materieel (vorig punt).	70%	150.000	105.000
7	**Uitval materieel repressieve inzet incidentbestrijding** door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen.	30%	90.000	27.000
8	**Extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie.** Extra prijsstijgingen nog aan te schaffen blusmaterieel leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisatiereserve.	50%	333.750	167.000
9	**Onvoldoende oefenmogelijkheden Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel.** Oefenmogelijkheden beperkt bij niet voldoen vakbekwaamheidspleinen aan eisen RI&E.	30%	25.000	8.000
10	**Hogere kosten uitvoering elektrificatie voertuigen mobiliteitsplan.** Extra kosten (onderhoud) bij doorvoeren elektrificatie , nog onzeker.	30%	500.000	150.000
11	**Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties** voortvloeiende uit afspraken en (wettelijke) eisen (w.o. RI&E).	50%	600.000	300.000
12	**Extra -/ vervroegde investeringen/kosten vervanging PFAS-houdende materialen/kleding.** Vanuit voorschrijdende ontwikkelingen en - wetgeving dienen PFAS houdende materialen (bluskleding/-laarzen), versneld te worden vervangen.	50%	900.000	450.000
13	**Extra kosten tijdelijke huisvesting (w.o. verbindingen) en faciliteiten kantoorpersoneel.** Aanpassingen werkplekfaciliteiten en verbindingen (crisiscentrum) ter overbrugging naar huisvesting 1-post.	50%	200.000	100.000
14	**Digitale verstoring (hack systemen),** verhinderen uitvoering taken bij crisis en alle ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door uitval ICT systemen.	30%	500.000	150.000
15	**Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers)** door onjuiste gegevens, -berekeningen en ontoereikende kennis en controles.	10%	450.000	45.000
16	**Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. aanbestedingen)** door onjuist inkoopproces en demarcatie problematiek.	10%	150.000	15.000
17	**Onvoorziene kosten aanspraken van personeel na dienstongevallen** door veranderingen in de verzekeringsmarkt en gewijzigde mogelijkheden van dekking.	10%	300.000	30.000
18	**Stijging reële bijdrage aan NIPV** door bijv. nieuwe taken.	10%	85.500	9.000
19	**Stijging financieringskosten bij aantrekken leningen (vreemd vermogen),** door stijging van het rentepercentage.	50%	900.000	450.000
20	**Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)).** Processen rond persoonsgerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd, waardoor privacygevoelige gegvens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.	10%	300.000	30.000
21	**Hogere kosten (eigen) organisatie OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig).** Na opzegging door het Witte Kruis van het (doorlopend) contract voor inhuur van OVDG'en ontstaat het risico dat de uitvoering van deze taak door de VNOG zelf, hogere kosten met zich brengt.	10%	250.000	25.000
22	**Wegvallen OTO-stimuleringsgelden specifieke omgeving 'LCMS-GZ'.** De aansluitkosten (voor de OTO-module) stijgen na het wegvallen van de subsidie vanuit het regionaal netwerk acute zorg. Gebruik van de 'LCMS-GZ' is in belang van VNOG/GHOR.	70%	75.000	53.000
				3.188.000

Naast de gekwantificeerde risico's zijn de volgende niet kwantificeerde risico's geïnventariseerd en in onderstaand overzicht weergegeven.

Niet kwantificeerde risico's				
Nr.	**Risico's** en oorzaken	**Kans in %**	**Effect in euro's**	**Weer-stands-capaciteit (euro's)**
			bedrag	
1	**Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o.relatieve aandeel VNOG-bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers).** Uitkomst project Taakdifferentiatie: afschaffing consignatie en kazernering vrijwilligers; mogelijke alternatieven (parttime aanstellingen) duurder.			
2	**Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding** door langer gebruik bestaand materieel.			
3	**Onvoldoende financiële middelen voor (toekomstige) crises.** Voortschrijdende ontwikkelingen w.o. bezuinigingen bij (decentrale) overheden kunnen leiden tot ontoereikende dekking van (structurele) kosten voor (bijv.) coördinatietaken door VNOG.			
4	**Uitwerking (operationele) uitvoering demarcatie.** De uitwerking/uitvoering van de demarcatieafspraken kan nog leiden tot onvoorziene (financiële) situaties c.q. tegenvallers.			
5	**Verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS.** Mogelijke kosten sanering PFAS grond-/bodemverontreiniging.			
6	**Posttraumatische stressstoornissen (PTSS) a.g.v. uitvoering van (repressieve) taken.** Landelijk wordt (meer) aandacht gevraagd voor PTSS klachten bij uitvoering van (brandweer)taken bij Veiligheidsregio's.			

De vervallen, gewijzigde en nieuw opgenomen niet gekwantificeerde risico's zijn (zie verwijzing cijfer naar overeenkomende regel in voorgaand register):

- het risico van onzekere toekomstige impact in financieel of personeel opzicht, van het in 2023 gestarte project VICC (VeiligheidsInformatie en CoördinatieCentrum, thans nieuwe naam: VIK, Veiligheidsinformatieknooppunt) in Oost 5-verband voor de witte kolom, kan vervallen omdat dit project in concept is opgeleverd;
- (3) het ook in de Kadernota en Begroting 2025-2028 benoemde risico van ontoereikende dekking van (structurele) kosten voor (bijv.) coördinatietaken door VNOG, is in de huidige beschrijving meer toegespitst op de in 2024 aangekondigde bezuinigingen op de BDuR;
- (5) het risico van verontreinigde grond/bodem bij kazernes en oefenpleinen door PFAS en de mogelijke kosten van sanering, is bij 'niet-gekwantificeerd' opgenomen omdat dit risico een VNOG overstijgende aangelegenheid is, dat geldt ook voor de mogelijk hieruit voortvloeiende financiële risico's;
- (6) de toegenomen landelijke aandacht voor posttraumatische stressstoornissen ook bij uitvoering van brandweertaken, kan consequenties hebben voor VNOG als gaat de daaraan te besteden tijd en middelen.
- Onder andere in het kader van de nieuwe één-post in Apeldoorn wordt bezien hoe de organisatie van de brandweerzorg in Apeldoorn vorm gegeven gaat worden. Hierbij worden onder andere bestaande vraagstukken over de roostering enerzijds en het beschikbaar hebben van voldoende beroepsmedewerkers met de vereiste brandweerkwalificaties anderzijds in evenwicht gebracht. Indien nodig komen wij hier in toekomstige kadernota's/begrotingen op terug.

Een uitgebreider overzicht van de gekwantificeerde en niet-gekwantificeerde risico's, waarin ook de oorzaken, beheersmaatregelen en - waar van toepassing - de getalsmatige onderbouwing is opgenomen, treft u aan in bijlage 5.

10. Risico's versus weerstandscapaciteit

10.1. Omvang huidige reserves

De huidige omvang van de reserves is als volgt (zie ook bijlage 3):

Reserves	stand	weerstandscapaciteit	
Algemene reserve *)	1.135.114	ja	1.135.114
Bedrijfvoeringsreserve *)	2.587.368	ja	2.587.368
Post onvoorzien	250.000	ja	250.000
		totaal	*3.972.482*
af: saldo deel huisvesting in Bedrijfsvoeringsreserve			89.366
bij: vastgestelde toevoegingen 2024 Bedrijfsvoeringreserve			1.794.601
vastgelegde (toekomstige) mutaties Bedrijfsvoeringsreserve			-2.005.400
Beschikbare weerstandscapaciteit			**3.851.049**
Benodigde weerstandscapaciteit			**3.188.000**
Weerstandsratio:			1,21

** Stand jaarrekening 2023*

10.2. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat conform de beleidsregels (zie hoofdstuk 8) uit de Algemene Reserve + de Bedrijfsvoeringsreserve + de post Onvoorzien en bedraagt momenteel:

€ 1.135.114 + € 2.465.935 + € 250.000 = € 3.851.049

Bij de gegeven stand van de bedrijfsvoeringsreserve zijn het saldo en de verwachte mutaties die betrekking hebben op huisvestingkosten, buiten beschouwing gelaten, omdat verwacht wordt dat deze stortingen en onttrekkingen budgettair neutraal verlopen. Verder is rekening gehouden met de toevoegingen en beoogde onttrekkingen zoals eerder bestuurlijk besloten o.a. bij de vaststelling van het jaarrekeningresultaat 2023 en de halfjaarsrapportage 2024. Daarbij wordt conform laatstgenoemde rapportage voor het oplossen van de personele knelpunten bij Brandweerzorg en Bedrijfsvoering voor 2024 rekening gehouden met een beperkte(re) onttrekking (€ 107.000 i.p.v. € 617.000) uit de Bedrijfsvoeringreserve.

De benodigde weerstandscapaciteit (zie hoofdstuk 9) bedraagt minimaal € 3.188.000.

De huidige weerstandsratio komt daarmee uit op 1,21. Dit betekent dat VNOG momenteel een toereikende weerstandscapaciteit heeft, deze zit namelijk in het midden van de bandbreedte.

10.3. Conclusies

De streefwaarde van de weerstandsratio is bepaald op een bandbreedte tussen 1,0 ("matig") tot 1,4 ("voldoende"). De huidige ratio (van 1,21) kan als toereikend worden aangemerkt. Uitvoering van het voorgenomen beleid van onttrekkingen uit en toevoegingen aan de Bedrijfsvoeringreserve kan in enig jaar leiden tot een ratio die op of lager uitkomt dan de het vereiste minimum van 1. Per jaar zal moeten worden bezien of aanvulling nodig is, dit zou dan bijvoorbeeld kunnen uit een toekomstig jaarrekeningresultaat.

11. Financieel meerjarenperspectief 2026-2029

Onderstaande meerjarenbegroting bevat de cijfers uit de vastgestelde primitieve meerjarenbegroting 2025. In de tabel daaronder staan de mutaties op deze meerjarenbegroting vanuit de voorliggende Kadernota. Voor de jaren 2026 en verder is zoals gebruikelijk nog geen loon- en prijscompensatie berekend (wel de structurele doorwerking van 2026).

	Meerjarenbegroting 2025 - 2028			
Programma	Begroting primitief 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1.0 - Risico- en crisisbeheersing	9.767.560	9.964.260	9.962.260	9.920.760
2.0 - Brandweerzorg	33.445.205	35.462.555	36.684.555	35.974.555
3.0 - GHOR	2.209.100	2.209.100	2.208.600	2.208.600
4.0 - MON	1.363.750	1.363.250	1.363.750	1.368.250
5.0 - Directie en control	880.300	860.300	915.300	1.060.300
6.0 - Bedrijfsvoering	17.069.818	17.015.618	17.271.618	17.278.118
7.0 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-64.735.733	-66.875.083	-68.406.083	-67.810.583
8.0 - Kazernes in eigendom en overgangsrecht	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

In bovenstaand overzicht is rekening gehouden met de stijging van de kapitaallasten, de stijging van de gemeentelijke bijdragen en de onttrekking aan de egalisatiereserve afschrijvingen op basis van het meerjarig investeringsplan zoals vastgesteld bij de primitieve begroting 2025. Voor de ontwikkeling van de kapitaallasten wordt verwezen naar paragraaf 7.5.

Zie hieronder voor de ontwikkeling per begrotingsjaar:

Ontwikkelingen Kadernota 2026		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1.0 - Risico- en crisisbeheersing					
	Formatie Gebieds Gerichte Aanpak Natuurbrandbeheersing	100.000	100.000	100.000	100.000
	Overeenkomst Rode Kruis	35.000	35.000	35.000	35.000
2.0 - Brandweerzorg					
	Inkomsten afhijsen	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
3.0 - GHOR					
4.0 - MKON					
5.0 - Directie en control					
6.0 - Bedrijfsvoering					
7.0 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
	Looncompensatie	1.541.620	1.541.620	1.541.620	1.541.620
	Prijscompensatie	355.800	355.800	355.800	355.800
Totaal Kadernota 2026 - 2029		1.962.420	1.962.420	1.962.420	1.962.420

Bijlage 1. Gemeentelijke bijdragen 2026

De bijdrage voor de VNOG wordt bij de gemeenten in rekening gebracht met als verdeelsleutel de procentuele verdeling tussen de gemeenten uit het verdeelmodel. Het verdeelmodel is op zijn beurt gebaseerd op de verhouding per gemeente van het in de algemene uitkering van het gemeentefonds opgenomen bedrag voor het cluster openbare orde en veiligheid/subcluster crisisbeheersing en brandweer. Het verdeelmodel is ingegaan per 2017 en heeft een ingroeipad gekend. Per 2021 is het verdeelmodel volledig van kracht. Verder is het verdeelmodel per 2021, conform de gemeenschappelijke regeling VNOG, nog herijkt. Volgens de gemeenschappelijke regeling VNOG vindt een dergelijke herijking éénmaal per vier jaar plaats. Een nieuwe herijking is daarom per 2025 doorgevoerd. De percentages per 2025 gelden voor vier jaren. In 2028 vindt weer een herijking plaats, zodat per 2029 het dan weer herijkte model van kracht kan worden.

De bijdrage voor 2026 is gebaseerd op de prognose bijdrage 2026 conform de programmabegroting 2025 - 2028 met daarbij opgeteld het effect van de Kadernota 2026.

Gemeente	Prognose meerjarenbegroting 2025-2028 (jaarschijf 2026)	Percentage conform verdeelmodel	Kadernota 2026	Voorgestelde bijdrage 2026
Aalten	1.768.000	3,15%	61.872	1.829.870
Apeldoorn	11.728.100	20,91%	410.424	12.138.530
Berkelland	2.874.100	5,13%	100.578	2.974.680
Bronckhorst	2.502.800	4,46%	87.585	2.590.390
Brummen	1.397.100	2,49%	48.891	1.445.990
Doetinchem	3.864.100	6,89%	135.224	3.999.320
Elburg	1.502.600	2,68%	52.585	1.555.180
Epe	2.229.000	3,97%	78.003	2.307.000
Ermelo	1.877.300	3,35%	65.696	1.943.000
Harderwijk	3.212.500	5,73%	112.420	3.324.920
Hattem	775.200	1,38%	27.127	802.330
Heerde	1.160.100	2,07%	40.598	1.200.700
Lochem	2.530.700	4,51%	88.561	2.619.260
Montferland	2.430.600	4,33%	85.059	2.515.660
Nunspeet	1.825.700	3,26%	63.891	1.889.590
Oldebroek	1.487.400	2,65%	52.051	1.539.450
Oost Gelre	1.946.500	3,47%	68.118	2.014.620
Oude IJsselstreek	2.402.700	4,28%	84.082	2.486.780
Putten	1.620.600	2,89%	56.712	1.677.310
Voorst	1.581.500	2,82%	55.343	1.636.840
Winterswijk	1.912.000	3,41%	66.909	1.978.910
Zutphen	3.448.800	6,15%	120.690	3.569.490
Totaal:	**56.077.400**	**100%**	**1.962.420**	**58.039.820**

Bijlage 2. Programma 8

Het programma 8 'Kazernes en overgangsrecht (individuele gemeenten)' wordt één op één met alleen de betrokken gemeenten verrekend. De volgende onderwerpen worden individueel verrekend:

- Het onderdeel 'facilitaire kosten' van de demarcatie kazernes met elk van de 22 gemeenten afzonderlijk, conform de Regeling demarcatie[9];
- De kosten die voortvloeien uit de aanvullende overeenkomst in het verlengde van de Regeling Demarcatie die met gemeente Apeldoorn is afgesloten omtrent het beheer van de kazernes van Apeldoorn;
- De afwikkeling met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem van de financiële gevolgen van het FLO overgangsrecht.

Verschillen tussen de in rekening gebrachte voorschotten en de uiteindelijke kosten blijken bij de jaarrekening en worden dan met de desbetreffende gemeente verrekend.

Op dit moment zijn de exacte bedragen voor 2026 voor programma 8 nog niet bekend. Een indicatie van de bedragen is te vinden in de programmabegroting 2025, waarin de bedragen voor 2025 staan. De bedragen voor 2026 worden komende tijd berekend en zullen in ieder geval voorliggen in de ontwerpbegroting 2026.

[9] De demarcatie geeft aan welke partij (gemeente of VNOG) welke facilitaire en onderhoudstaken uitvoert (en bekostigt) in de kazernes, die in eigendom zijn (en blijven) van de gemeenten. De exacte demarcatie-afspraken staan in de Regeling demarcatie die door de 22 colleges en het AB is bekrachtigd. Bepaalde taken liggen bij VNOG; gemeenten hoeven ze niet meer uit te voeren en hebben ze geschrapt uit hun begroting. De bijdrage aan VNOG is per 2023 omhoog gegaan, zodat VNOG deze overgedragen taken kan bekostigen. Dit gaat via twee stromen:

- Een deel wordt bij de 22 gemeenten gezamenlijk in rekening gebracht via het reguliere verdeelmodel en staat in programma 6 (Bedrijfsvoering).
- Een ander deel (de facilitaire kosten) wordt vier jaar (2023 t/m 2026) per individuele gemeente afgerekend, waarbij de eindafrekening plaats vindt op basis van de werkelijke kosten. Dit is opgenomen in programma 8, dat gebruikt wordt voor individuele verrekeningen met gemeenten die geen effect hebben op de andere gemeenten. Het is de bedoeling dat vanaf 2027 ook deze kosten worden verrekend via het verdeelmodel.

Bijlage 3. Meerjarig perspectief gemeentelijke bijdragen

Hieronder staat het meerjarig perspectief (meerjarige cijferreeks) van de gemeentelijke bijdragen voor de periode 2027 - 2029. Deze reeks is nog exclusief:

- Loon- en prijsindexering voor 2027 en verder
  (de meerjarenbegroting van VNOG is opgesteld in constante prijzen)
- Demarcatiekosten / facilitaire bijdrage, etc. uit programma 8

Het meerjarig perspectief geeft dus een indicatie van de gemeentelijke bijdrage in komende jaren, maar kan door bovenstaande onderwerpen nog beïnvloed worden.

Gemeente	Percentage	2027	2028	2029
Aalten	3,15%	1.924.501	1.972.411	1.972.411
Apeldoorn	20,91%	12.766.092	13.083.904	13.083.904
Berkelland	5,13%	3.128.427	3.206.309	3.206.309
Bronckhorst	4,46%	2.724.312	2.792.134	2.792.134
Brummen	2,49%	1.520.745	1.558.604	1.558.604
Doetinchem	6,89%	4.206.100	4.310.811	4.310.811
Elburg	2,68%	1.635.626	1.676.345	1.676.345
Epe	3,97%	2.426.263	2.486.665	2.486.665
Ermelo	3,35%	2.043.463	2.094.335	2.094.335
Harderwijk	5,73%	3.496.778	3.583.830	3.583.830
Hattem	1,38%	843.761	864.767	864.767
Heerde	2,07%	1.262.775	1.294.211	1.294.211
Lochem	4,51%	2.754.644	2.823.221	2.823.221
Montferland	4,33%	2.645.733	2.711.598	2.711.598
Nunspeet	3,26%	1.987.320	2.036.794	2.036.794
Oldebroek	2,65%	1.619.019	1.659.324	1.659.324
Oost Gelre	3,47%	2.118.785	2.171.533	2.171.533
Oude IJsselstreek	4,28%	2.615.345	2.680.454	2.680.454
Putten	2,89%	1.764.016	1.807.931	1.807.931
Voorst	2,82%	1.721.423	1.764.278	1.764.278
Winterswijk	3,41%	2.081.191	2.133.003	2.133.003
Zutphen	6,15%	3.754.001	3.847.457	3.847.457
Totaal:	**100%**	**61.040.320**	**62.559.920**	**62.559.920**

Bijlage 4. Overzicht reserves en voorzieningen

Overzicht reserves en voorzieningen	Stand jaarrekening 2023	+ of -/- 2024 conform begroting en -wijzigingen	Geraamde stand begroting 2025 (1-1)	+ of -/- 2025	Geraamde stand begroting 2026 (1-1)	+ of -/- 2026	Geraamde stand begroting 2027 (1-1)	+ of -/- 2027	Geraamde stand begroting 2028 (1-1)	+ of -/- 2028	Geraamde stand begroting 2029 (1-1)
Rekeningresultaat 2023	2.831.788	-2.831.788	0								
Bestemmingsreserves											
Algemene Reserve	1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114
Jeugdbrandweer Oost-Gelre	5.436		5.436		5.436		5.436		5.436		5.436
Tijdelijke reserve	756.000	-756.000	0								
Egalisatiereserve afschrijvingen	9.074.243	-156.785	8.917.458	-1.964.465	6.952.993	-3.833.775	3.119.218	-2.378.895	740.323	-319.295	421.028
Bestemmingsreserve Frictiekosten LMO	500.000		500.000		500.000	-500.000	0		0		
Reserve incidentele veranderkosten	99.126	-99.126	0								
Reserve frictiekosten risicobeheersing	125.000	-125.000	0		0						
Reserve bijkomende kosten materieelspreidingsplan	152.750	-40.000	112.750	-30.000	82.750	-30.000	52.750	-30.000	22.750		22.750
Reserve vervanging operationeel uniform	308.264		308.264		308.264		308.264		308.264		308.264
Egalisatiereserve 'inzetten (uitruk)'	345.456		345.456		345.456		345.456		345.456		345.456
Reserve duurzaamheid	45.000	-45.000	0	600.000	600.000		600.000		600.000		600.000
Bestemmingsreserve SOS-toegang en hogedrukdeiding	235.000	-16.000	219.000	-28.000	191.000	-38.000	153.000		153.000		153.000
Bestem.res gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheer	416.000	-416.000	0		0		0		0		0
Egalisatiereserve MKON	373.411	-351.400	22.011		22.011		22.011		22.011		22.011
Bedrijfsvoeringreserve	2.587.368	1.111.151	3.698.519	-835.850	2.862.669	40.150	2.902.819	367.650	3.270.469		3.270.469
Noodfonds crisisbeheersing	884.103	-36.700	847.403								
totaal bestemmingsreserves	17.042.273	-930.860	16.111.413	-2.258.315	13.005.695	-4.361.625	8.644.070	-2.041.245	6.602.825	-319.295	6.283.530
Totaal reserves	**19.874.060**	**-3.762.648**	**16.111.412**	**-2.258.315**	**13.005.695**	**-4.361.625**	**8.644.070**	**-2.041.245**	**6.602.825**	**-319.295**	**6.283.530**
Voorzieningen voor risico's en verplichtingen											
Voorziening spaarverlof	220.400		220.400		220.400		220.400		220.400		220.400
Voorziening binenschilderwerk kazernes	158.431	150.000	308.431	150.000	458.431	150.000	608.431	150.000	758.431	150.000	908.431
Voorziening verlofsparen MKON	32.089		32.089		32.089		32.089		32.089		32.089
Voorziening regeling vervroegde uittreding		150.000									
Voorzieningen door derden beklemde middelen											
Voorziening onderhoud groot kazerne Doetinchem	746.772	75.000	821.772								
Totaal voorzieningen	**1.157.692**	**375.000**	**1.382.692**	**150.000**	**710.920**	**150.000**	**860.920**	**150.000**	**1.010.920**	**150.000**	**1.160.920**

1. Algemene Reserve
- Doel: het afdekken van risico's. De Algemene Reserve vormt het *weerstandsvermogen*.
- Hoogte: de Algemene Reserve is een onderdeel van de *weerstandscapaciteit*, samen met de Bedrijfsvoeringsreserve en de Post Onvoorzien. Voor de benodigde weerstandscapaciteit geldt een weerstandsratio van 1 – 1,4.
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: AB besluit bij jaarrekening over de resultaatbestemming, of anderszins door AB besluiten. Een mutatie in de Algemene Reserve dient conform de gemeenschappelijke regeling VNOG ter zienswijze aan de raden te worden voorgelegd.

2. Reserve Jeugdbrandweer Oost Gelre
- Doel: jeugdgroep Oost-Gelre van de Jeugdbrandweer VNOG.
- Hoogte: € 5.436 (storting uit liquidatie voormalige Stichting Jeugdbrandweer Oost Gelre).
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: via AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

3. Egalisatiereserve afschrijvingen (kapitaallasten)
- Doel: egaliseren van de realisatie versus de begrote kapitaallasten, storten en onttrekken van boekwinsten resp. –verliezen a.g.v. afstoten van materieel[10] (= bestaand beleid). Het renteresultaat verloopt niet via de egalisatiereserve kapitaallasten.
- Hoogte: € 500.000 minimum, geen maximum.
- Duur: geen einddatum.
- Mutaties: AB besluit bij begroting, begrotingswijziging of in de jaarrekening als onderdeel van de resultaatsbepaling.

4. Bestemmingsreserve frictiekosten Landelijke meldkamer (LMO)
- Doel: dekking frictiekosten vorming Landelijke meldkamer (AB 27-6-2019).
- Hoogte: € 500.000 (uitkering Rijk).
- Duur: 2020-2026. De duur wordt verlengd. De MKON is namelijk net van start. Einddatum wordt 2030.
- Mutaties: via AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

5. Tijdelijke reserve incidentele veranderkosten (organisatieontwikkeling)
- Doel: ter dekking van programma "De Expeditie" (organisatieontwikkeling VNOG), zie Toekomstvisie (AB 15-1-2020).
- Hoogte: € 500.000 (AB 12-12-2019) + € 540.000 (AB 25-6-2020) = € 1.040.000.
- Duur: tot eind 2024; dit betreft een verlenging voor de duur van 1 jaar.
- Mutaties: AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

6. Reserve frictiekosten Risicobeheersing (frictiekosten Omgevingswet / RB)
- Doel: dekken personele frictiekosten transitie Risicobeheersing i.r.t. Omgevingswet.
- Hoogte: € 485.000, uit overschot p-budget RB 2020.
- Duur: 2021-2024, onttrekking voor inhuur ter vervanging gedurende opleidingen en tijdelijke overbezetting van nieuwe medewerkers, in te werken door vertrekkende medewerkers.
- Mutaties: via AB besluit door vaststelling van de begroting 2021-2024, waarin voor vier jaar een onttrekking van € 121.000 is opgenomen.
- Reserve is op 31 december 2024 uitgeput en daarmee vervallen

7. Tijdelijke reserve flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan
- Doel: ter dekking van 'flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan' (AB 25-6-2020).
- Hoogte: € 360.000.

[10] verkoopsom -/- afwaardering + uitkering polis

- Duur: tot eind 2027.
- Mutaties: AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking bij opstellen jaarrekening (werkelijke uitgaven) al naar gelang de voortgang.

8. Egalisatiereserve vervanging operationeel uniform (dienstkleding)
- Doel: egaliseren vervanging dienstkleding.
- Hoogte: n.v.t.
- Duur: 2020-2024.
- Mutaties: AB besluit bij de jaarrekening, verschil begroting en realisatie. Wanneer iedereen voorzien is van een nieuwe uniform valt het restant vrij.
- Op 31 december 2024 is deze reserve uitgeput en vervalt daarmee.

9. Egalisatiereserve inzetten (uitruk)
- Doel: egaliseren van kosten van de uitruk (jaren met weinig en met veel (grote) incidenten worden verevend), bestendig begrotingsbeeld, rustig verloop gemeentelijke bijdrage (AB 25-6-2020).
- Hoogte: max. € 400.000.
- Duur: geen einddatum.
- Mutaties: AB besluit bij de jaarrekening, verschil begroting en realisatie van het budget uitruk *binnen* het vrijwilligersbudget, als onderdeel van de resultaatsbepaling.

10. Reserve duurzaamheid
- Doel: in te zetten voor duurzaamheidsmaatregelen in de bedrijfsvoering van VNOG
- Hoogte: max. € 100.000 (ingesteld december 2022) en bij AB-besluit 7-11-2024 verhoogd naar € 600.000
- Duur: 2022-2026 (ingesteld in december 2022) en bij AB-besluit 7-11-2024 verlengd tot eind 2030
- Mutaties: AB besluit

11. Bedrijfsvoeringsreserve
- Doel: algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) en knelpunten of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. Is onderdeel van de *weerstandscapaciteit*.
- Hoogte: De minimale hoogte is 2%, de maximale hoogte is 5% van het begrotingstotaal.
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: AB besluit bij jaarrekening over de resultaatbestemming, of anderszins door AB besluiten

Bijlage 5. Overzicht gekwantificeerde en niet-gekwantificeerde risico's

Gekwantificeerde risico's						
				Effect in euro's		Weer-
Nr.	Risico's en oorzaken	Beheersmaatregelen	Kans in %	bedrag	toelichting berekening	stands-
1	**Geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, na de invoering van de nieuwe Omgevingswet.** Te grote diversiteit in uitvoering/invulling door gemeenten t.o.v. het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod van de VNOG.	Na de afstemming die heeft plaatsgevonden tussen de gemeenten en VNOG t.a.v. de uit te voeren dienstverlening, is het de bedoeling om eind 2024 een nieuw dienstverleningsconcept vast te stellen. Hiermee ontstaat evenwicht tussen vraag en aanbod. De ervaringen hiermee zullen verder duidelijk (moeten) worden in 2025. Voor zolang wordt nog (beperkt) rekening gehouden met mogelijke inhuur van extra personeel om (tijdelijk) synchroom oude - (preventist) en nieuwe taken uit te voeren.	50%	200.000	Inhuur 2 fte (à € 100.000) voor uitvoering synchroon van taken oud en nieuw bij invoering per 1-1-2024 van de Omgevingswet, voor 1 jaar.	100.000
2	**(On)voldoende bezetting /inzet vrijwilligers op alle kazernes** Door vergrijzing is uitstroom van vrijwilligers te verwachten. Daarnaast is er meer verloop onder brandweervrijwilligers en zijn zij dus minder lang aan een brandweerkorps verbonden (dit is een maatschappelijke trend bij vrijwilligers in het algemeen). Ook is er sprake van schaarste bij het vinden van nieuwe vrijwilligers door (algehele) krapte op de arbeidsmarkt, met als gevolg alternatieve keuze mogelijkheden en - druk voor de mensen.	Naast organiseren en participeren in activiteiten en acties die de binding van vrijwilligers bevorderen, is het opstellen en uitvoeren van strategische personeelsplanning (leeftijdsopbouw, gespreks-cyclus, opleidingsplan), per district en per post, van belang. Ook moeten er meer inspanningen worden gedaan c.q. kosten worden gemaakt om nieuwe mensen te werven.	70%	558.000	Kosten opleiden 10% meer te werven vrijwilligers: 8 per jaar. Opleidings- en bijkomende kosten € 17.000 per jaar, voor 3 jaar. Werving nieuwe vrijwilligers: € 50.000 p.j. voor 3 jaar.	391.000
3	**Teveel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding, geeft risico op fouten, uitval en sancties (Arbeidstijden).** Bij een aantal kazernes (w.o. bij kazernering) is sprake van onvoldoende personele repressieve capaciteit (m.n.vrijwilligers).	Naast sturing op voldoende inzet repressieve capaciteit (vrijwilligers); uit-/doorvoeren nieuwe dagdienstregeling (beroeps)medewerkers. Ontwikkeling risico houdt verband met uitwerking bouwsteen Verplichtend Karakter (vrijwilligers).	10%	50.000	Mogelijke boete i.h.k.v. de arbeidstijdenwet. Berek.: max. 50 medew., boete € 200 per dag (max. 5 dagen).	5.000
4	**Prijsstijgingen (boven reguliere aanpassing) o.a. voor brandweermaterieel en -materiaal.** Wereldwijde ontwikkelingen van een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, doen de (grondstof)prijzen w.o. die van energie en katoen, stijgen. Daarnaast brengen voortschrijdende ICT-ontwikkelingen, waarbij investeringen worden vervangen door jaarlijkse kosten, mogelijk extra (licentie) kosten met zich. Hogere kosten blijven hierbij voor VNOG, omdat er geen mogelijkheid is van nacalculatie. De prijsstijgingen kunnen worden versterkt door een gebrekkige marktwerking voor (specifiek) brandweermaterieel en -materiaal.	Doorrekenen financiële gevolgen (voor weerstandscapaciteit) van mogelijke prijsstijgingen van (gebruiks)goederen (w.o. brandstof en kleding) en ICT-dienstverlening. Mogelijke prijsstijgingen van te vervangen (blus)voertuigen zijn separaat opgenomen. Bij grotere volumes en eigen eisen, kan de VNOG zelfstandig aanbesteden i.p.v. in NIPV verband.	70%	760.000	Stijging prijzen goederen en materialen (w.o. energie-, brandstofkosten en kleding) en (licentie)kosten boven reguliere index. Kosten per jaar € 12,5 mln., onderscheiden naar stijgingsperc. van 15%, 5%, 4% en 2,5% voor resp. € 2,5 mln., € 2 mln., € 4 mln. en € 4 mln.	532.000
5	**Niet tijdig realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 e.v. jaren, opdracht materieelspreidingsplan (MSP) brandbestrijding t.a.v. *materiële* kosten.** Vertraging vervanging (m.n. door prijsstijgingen en schaarste van grondstoffen) en voortschrijdende inzichten bij vervanging materieel, leiden tot latere besparingen op de exploitatiekosten.	Doorrekenen incidentele financiële gevolgen (voor weerstandscapaciteit) t.a.v.uitgestelde realisatie besparingsmogelijkheden materiële kosten bij vertraging uitvoering MSP.	50%	91.000	Besparingen op materiële kosten ontstaan later bij opschuiving vervangingsplan materieel van 2022-2025 naar 2024-2027. Eenmalig niet gerealiseerde besparing (onderhoudskosten) 2026.	46.000
6	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 e.v. jaren t.a.v. *aantallen vrijwilligers*.** De krimp van het repressief beroepspersoneel en/of de vrijwilligers is minder groot door voorschrijdende inzichten betreffende het benodigde aantal mensen (vrijwilligers) voor represieve inzet (per kazerne) in samenhang met de inzet/herschikking van het beschikbare/benodigde materieel.	Nagaan/volgen of de minder grote krimp van de vrijwilligersbezetting kan worden opgevangen binnen de lopende budgetten/begrotingen.	70%	150.000	Berekening extra kosten vrijwilligers bij minder grote krimp aantal (76 i.p.v. 118) . Kosten vergoedingen, opleidingen en trainingen voor het jaar 2026 (laatste jaar Toekomstvisie).	105.000
7	**Uitval voor repressieve inzet incidentbestrijding door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen.** Defect materieel kan niet tijdig gerepareerd worden, omdat onderdelen niet voorradig zijn. Heeft verband met schaarste grondstoffen en een beperkt aantal (overgebleven) leveranciers van brandweermaterieel en -materiaal.	Op voorraad zetten/houden en alloceren van extra (vervangend) materieel (w.o. onderdelen) voor brandbestrijding.	30%	90.000	Berekening inhuurkosten (voor 3 jaar) benodigd voor vervangend materieel €. 30.000 per jaar.	27.000
8	**Extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie.** Extra prijsstijgingen van blusmaterieel leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisatiereserve.	Naast de financiële gevolgen (voor de egalisatiereserve) van de huidige (najaar '24) bekende en verwachte prijsstijgingen - welke zijn/worden verwerkt in de Kadernota-/ Begroting 2026 - extra prijstijgingen voor nog aan te schaffen materieel, als risico doorrekenen (voor weerstandscapaciteit).	50%	333.750	Berekening kapitaalslasten voor 3 jaar bij een (extra) stijging van 10% van de prijzen voor de vervangingen (15 mln.) van nog aan te schaffen materieel.	167.000

9	**Onvoldoende oefenmogelijkheden voor oefenen onder realistischer omstandigheden voor Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel.** Oefenmogelijkheden op VNOG-vakbekwaamheidspleinen worden beperkt bij het niet voldoen aan eisen van RI&E (omissies vastgesteld voor ASK). Mogelijk huur van extene locaties brengt extra kosten met zich.	VNOG is bezig de voorwaarden in te vullen waardoor de vakbekwaamheidspleinen (weer) voldoen aan de eisen. Bij onvoldoende mogelijkheden om met eigen faciliteiten de vakbekwaamheid op peil te houden, zou gekeken kunnen/moeten worden naar het gebruik van externe locaties.	30%	25.000	Incidenteel extra kosten ter overbrugging i.v.m. voldoen vakbekwaamheidslocaties aan eisen.	8.000
10	**Hogere kosten uitvoering elektrificatie voertuigen mobiliteitsplan.** Elektrificatie van het wagenpark is een maatregel van VNOG om duurzaam mobiel te blijven. Een onzekere factor hierbij is of zich extra onderhoudskosten zullen voordoen met name wanneer blijkt dat de levensduur van de accu's korter is dan de afschrijvingstermijn van de voertuigen. Daarnaast is er risico op extra kosten door aanvullende eisen/wensen (w.o. eisen ander rijbewijs).	Bij de aanbesteding en aanschaf van de voertuigen wordt informatie ingewonnen/verkregen over de technische specificaties en mogelijkheden, gerelateerd aan een passend gebruik door VNOG.	30%	500.000	Berekening: vervroegd vervangen accu's/ aanvullende kosten voor (eerst) 40 voertuigen à € 12,5K per voertuig (accu's € 10K en aanvullende kosten/eisen € 2,5K per voertuig).	150.000
11	**Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties voortvloeiende uit afspraken en/of (wettelijke) eisen (w.o. de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E)).** Zolang nog niet alle (gemeentelijke) kazernes voldoen aan de afgesproken - en/of wettelijke vereisten, is onzeker wie de kosten voor mogelijke (spoedeisende) aanpassingen/inrichtingen gaat betalen.	Uitvoering geven aan de bestuurlijke besluitvorming (dec.'21) over de demarcatie en de daarop gebaseerde verdere uitwerking (w.o. het project TWIELD). Voor mogelijke spoedeisende aanpassingen/ kosten, financiële middelen opnemen.	50%	600.000	Kosten spoedeisende verbouw/aanpassing/inrichting kazernes opnemen voor 5 kazernes à € 120.000	300.000
12	**Extra -/ vervroegde investeringen/kosten vervanging PFAS-houdende materialen/kleding.** Vanuit voorschrijdende ontwikkelingen en - wetgeving dienen PFAS houdende materialen (bluskleding/-laarzen), versneld te worden vervangen.	Vervanging van bluskleding en - laarzen vindt periodiek (eens in de 7 jaar) plaats. VNOG zal de verwachte(externe) ontwikkelingen rond PFAS eisen en - regelgeving nauwgezet volgen en daarop ook het eigen beleid t.a.v. vervanging van materialen afstemmen.	50%	900.000	Berekende investering vervanging kleding en laarzen € 1.800.000 (per 7 jaar), bij afstoot helft levensduur: desinvestering € 900.000.	450.000
13	**Extra kosten tijdelijke huisvesting (w.o. verbindingen) en faciliteiten kantoorpersoneel.** De benodigde tijdelijke huisvesting in de periode ter overbrugging vertrek Europaweg en de nieuwe accomodatie (huisvesting 1-post.), vereisen aanpassingen benodigde faciliteiten voor o.a. de crisisorganisatie en ook voor het werken op kantoor en thuis.	Het beleid voor thuiswerken is uitgewerkt en de mogelijkheden daartoe worden gefaciliteerd. De verwachting is dat de medewerkers van VNOG gemiddeld ongeveer voor de helft van de tijd thuis zullen werken. In de periode van overbrugging (na vertrek Europaweg en voor het betrekken van de nieuwe locatie in Apeldoorn) zal ook de crisiorganisatie elders tijdelijk moeten worden gehuisvest. Verwachte meerkosten voor (extra) verbindingen en thuiswerken opnemen in weerstandscapaciteit.	50%	200.000	Berekening kosten (meer) thuiswerken voor 50% van (300) medewerkers. Aanpassingen/extra faciliteiten thuiswerkplek (€ 500 over 3 jaar). Extra kosten verbindingen t.b.v. crisisorganisatie € 125.000.	100.000
14	**Digitale verstoring, onder meer vanwege cybercrime.** Belemmerd worden in de uitvoering van crisis- en incidentbestrijdingsactiviteiten en ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door verstoring van de systemen voor de informatie- en telecommunicatietechnologie. ICT omgeving wordt geraakt door defecten infrastructuur of hardware en/of cybercrime waardoor leverancier niet kan leveren.	Vanuit het plan van aanpak Baseline informatieveiligheid (BIO) wordt in de toekomstige investeringsplannen voorzien in uitwijkmogelijkheden voor uitvoering van kritische ICT processen en centralisatie van beheer bij de toegang van mensen en systemen tot faciliteiten. Voor externe ondersteuning bij monitoring en beveiliging van ICT-systemen werkt VNOG landelijk samen met collega's. Daarmee wordt het risico óp en de impact ván een volgende hack verminderd maar blijft wel bestaan. Daarnaast ontwikkelt cybercrime zich snel en wordt ook steeds vernuftiger zoals blijv. blijkt uit misbruik van Artificial Intelligence (AI).	30%	500.000	Kosten opheffen gijzeling c.q. gevolgen hacks e.d. (o.b.v. cijfers hack 2020).	150.000
15	**Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers).** Door onjuiste (aansluiting) basisgegevens; onjuiste toepassing cao -/fiscale regelingen en onvoldoende controles/ - kennis, kunnen berekende salarissen/vergoedingen te hoog zijn en/of leiden tot boetes / eindheffing (ATW, WKR, Loonheffing, reiskosten, IKB).	Doorvoeren interne controle -/beheersmaatregelen, procesbewaking, procedurevastleggingen en kennisverbetering medewerkers. Voor de verschillende risico zijn/worden maatregelen getroffen. Zo is voor de FLO-uitvoering externe ondersteuning aangetrokken, krijgt de uitvoering van de (fiscale) Werkkostenregelingen specifieke aandacht en loopt een project aansluiting van (basis)gegevens tussen systemen.	10%	450.000	Berekening o.b.v. percentage personele kosten 1% van € 45 mln. (beroeps + vrijwilligers).	45.000
16	**Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. bij aanbestedingen).** De inkoopdiscipline wordt niet altijd tijdig en juist betrokken in het proces van inkoop en inhuur. De gevolgen hiervan zijn mogelijke claims van leveranciers. Ook is er risico op onrechtmatigheid bij mogelijke (niet juiste) aanbestedingen.	Beleid en (centrale) sturing op het inkoop(proces) resp. verduidelijken en verbeteren en VNOG-breed inzichtelijk maken bij welke inkopen er sprake is/kan zijn mogelijke aanbestedingsplicht. Voorkomende claims zijn, met inzet van externe juristen, tot op heden onterecht gebleken.	10%	150.000	Berekening o.b.v. percentage en volume inkoop (w.o. investeringen) 0,5% van € 30 mln.	15.000
17	**Onvoorziene kosten aanspraken van personeel (na dienstongevallen) en stijging verzekeringspremie.** Door veranderingen in de verzekeringsmarkt, wijzigen de mogelijkheden van dekking bij (personele) aanspraken/- schades.	De personele aanspraken na een dienstongeval worden/zijn voor alle veiligheidsregio's gelijk getrokken. Ter behartiging van de collectieve belangen is landelijke een expertise bureau en waarborgsom opgericht. Onderzocht wordt de mogelijkheid om minder te verzekeren en schades als collectief te dragen. Het eigen risico kan dan meer gaan fluctueren.	10%	300.000	Voor het risico van premiestijging(en) voor de sector en/of stijging van het eigen risico (aandeel) van VNOG, € 100.000 p.j. opnemen voor 3 jaar.	30.000

18	**Stijging reële bijdrage aan NIPV** door bv. nieuwe taken.	Inbreng in begrotingsproces NIPV.	10%	85.500	Berekend risico: stijging 5% huidige bijdrage € 570.000, voor 3 jaar.	9.000
19	**Stijging financieringskosten bij aantrekken financiering d.m.v. leningen (vreemd vermogen).** Door stijging van het rentepercentage kunnen de kosten voor (her)financiering toenemen.	In de berekende weerstandscapaciteit rekening houden met een stijging van de rente.	50%	900.000	Berekening: verwachte (her)financiering in de periode 2025 t/m 2029: € 40 mln. Risico stijging rentepercentage gemiddeld van 3,25% naar 4%, voor 3 jr.	450.000
20	**Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)).** Processen rond persoonsgerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd, waardoor privacygevoelige gegvens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.	Plan van aanpak AVG is uitgewerkt. Het bewustzijn voor privacy-schendingen wordt scherp gehouden o.a. door een awereness programma en het üpdaten van het werwerkingsregister. De uitvoering - en vastlegging van processen (blijven) toetsen en waar nodig verbeteren.	10%	300.000	Mogelijk bedrag boete per overtreding € 300.000. Kans relatief gering.	30.000
21	**Hogere kosten (eigen) organisatie OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig).** Na opzegging door het Witte Kruis van het (doorlopend) contract voor inhuur van OVDG'en ontstaat het risico dat de uitvoering van deze taak door de VNOG zelf, hogere kosten met zich brengt.	Ervaring opdoen met de uitvoering van deze wettelijke activiteit door de VNOG waardoor inzicht ontstaat welke mogelijke extra kosten daarmee gemoeid zijn.	10%	250.000	Mogelijke extra kosten voor uitvoering organisatie OVGD'en voor 2 jaar. Evaluatie risico na 1e jaar uivoering.	25.000
22	**Wegvallen OTO-stimuleringsgelden specifieke omgeving 'LCMS-GZ'.** De aansluitkosten (voor de OTO-module) stijgen na het wegvallen van de subsidie vanuit het regionaal netwerk acute zorg. Hierdoor verdubbelen de kosten voor de zorgpartners en/of VNOG voor de aansluiting van de OTO-module.	Het gebruik van 'LCMS-GZ' is in belang van VNOG/GHOR. Onderzocht wordt waar de extra kosten komen te liggen bij het wegvallen van de subsidie (op 50% van de kosten) .	70%	75.000	Mogelijk kosten voor VNOG € 25.000 per jaar, opnemen voor 3 jaar.	53.000
					Totaal weerstandscapaciteit	**3.188.000**

Niet kwantificeerde risico's						
Nr.	Risico's en oorzaken	Beheersmaatregelen	Kans in %	Effect in euro's		
				bedrag	toelichting	
1	**Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o. relatieve aandeel VNOG- bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers).** Uitkomst van het afgeronde project Taakdifferentiatie -n.a.v. Europese eisen omtrent gelijkschakeling van rechtspositie tussen beroeps - en vrijwillige brandweer- is dat consignatie en kazernering van vrijwilligers t.z.t. niet meer kan en mag. Alternatieven hiervoor, zoals parttime aanstellingen, zullen resulteren in hogere personeelskosten .	In een zgn. bouwsteen *Verplichtend Karakter* worden de alternatieven voor het afschaffen van consignatie en kazernering bij vrijwilligers, uitgewerkt. De VNOG is nauw betrokken bij het opstellen van een implementatieplan voor geheel brandweer Nederland.			Voor verwachte hogere personeelskosten (bij overgang van vrijwilligheid naar parttime dienstverbanden) wordt voor het generieke landelijke aandeel van vrijwilligers, gerekend op een compensatie vanuit rijks-/ gemeentelijke middelen.	
2	**Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding door langer gebruik bestaand materieel.** Bij het later vervangen van bestaande blusvoertuigen, a.g.v. latere levering van de nieuwe, neemt het risico op hogere onderhoudskosten toe.	Vooreerst beoordelen of de financiële gevolgen van de hogere onderhoudskosten bij latere vervanging blusvoertuigen, kunnen worden opgevangen binnen de bestaande begroting en daarnaast het selectief beoordelen van het in te ruilen materieel, zodat het beste het langst kan worden ingezet.			Mogelijke toename van de kosten, in eerste instantie opvangen binnen de bestaande begroting van M&L en daarnaast kijken naar langere inzet van het bestaande materieel.	
3	**Onvoldoende financiële middelen voor (toekomstige) crises.** Voortschrijdende ontwikkelingen w.o. bezuinigingen bij (decentrale) overheden kunnen leiden tot ontoereikende dekking van (structurele) kosten voor de inzet van mensen (o.a. t.b.v. coördinatietaken) en middelen door VNOG bij (toekomstige) crises. Concreet is daarbij de voorgenomen bezuiniging in 2024 op de eerdere verhoging van de BDuR in 2022 voor dit doel, een forse bedreiging.	N.a.v. de ervaringen met COVID-19, is een pandemie als worst-case scenario, (opnieuw) tegen het licht gehouden. Er zal voldoende (in)zicht moeten komen op welke wijze de (v.a. 2023) bijgestelde BDuR-gelden mogen/kunnen worden ingezet en wat de gevolgen zijn van de in 2024 aangekondigde bezuinigingen op de BDuR.				
4	**Uitwerking (operationele) uitvoering demarcatie.** De uitwerking/uitvoering van de bestuurlijk vastgestelde demarcatieafspraken kan nog leiden tot onvoorziene (financiële) situaties c.q. tegenvallers. Dit risico raakt ook de hierop betrekking hebbende stijging van volume qua inkopen.	Gesprekken met de gemeenten over het demarcatievraagstuk, hebben geleid tot-afspraken daaromtrent. Al-werkende-weg zal volledig(er) inzicht (moeten) worden verkregen over de uitvoering en de mogelijk aanvullend te maken afspraken.				
5	**Verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS.** Bij in gebruik zijnde kazernes en oefenterreinen is sprake van PFAS verontreiniging. De omvang hiervan en de mogelijk bijkomende kosten, zijn/worden nader onderzocht.	Op bepaalde locaties die VNOG gebruikt is sprake is van PFAS verontreiniging. Onderzocht wordt /is of/welke maatregelen moeten worden uitgevoerd en wat de bijbehorende kosten zijn. Hierover vindt (vervolgens) verdere afstemming plaats met de gemeente (als eigenaar van de kazernes).			VNOG volgt de landelijke ontwikkelingen t.a.v. de verwachte onderzoeken naar het gebruik/aanwezigheid van PFAS bij (overheids) gebouwen.	
6	**Posttraumatische stressstoornissen (PTSS) a.g.v. uitvoering van (repressieve) taken.** Landelijk wordt (meer) aandacht gevraagd voor PTSS klachten bij uitvoering van (brandweer)taken bij Veiligheidsregio's.	Posttraumatische stressstoornissen komen ook voor bij medewerkers/vrijwilligers van veiligheidregio's die werkzaam zijn in de crisisbeheersing en rampenbestrijding. Dit geldt met name voor de repressieve taken uitgevoerd door brandweerzorg.			VNOG kijkt wat hierbij qua aanpak (landelijk) van belang wordt gevonden en welk afwegingskader daarvoor gaat gelden.	

Visual proces kadernota 2026 in 2024/2025

10 oktober 2024

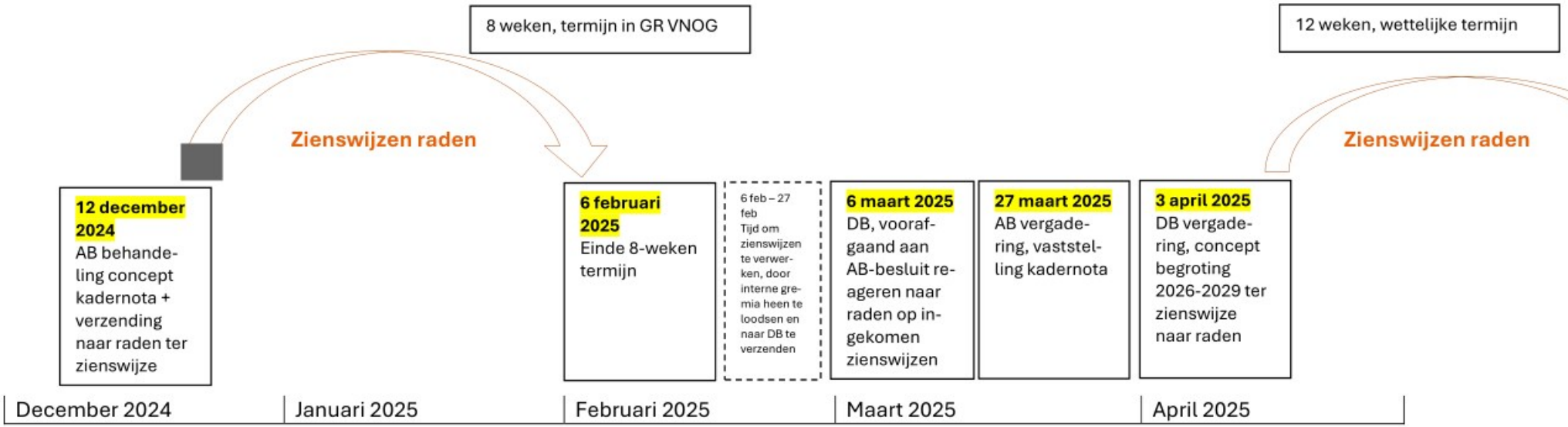

Toelichting

- Volgens de gemeenschappelijke regeling VNOG moet de concept kadernota voor een termijn van 8 weken aan de raden worden voorgelegd.
- Bij wet moet de kadernota vóór 30 april definitief door het AB worden vastgesteld.
- Bij wet moet het DB, voorafgaand aan het AB-besluit, schriftelijk en gemotiveerd op de zienswijzen reageren.
- Het DB van begin maart wordt gebruikt om op de ingediende zienswijzen te reageren.
- De concept begroting moet begin april door het DB ter zienswijze naar de raden worden gestuurd, zodat de wettelijke zienswijzentermijn van 12 weken vóór het zomerreces is afgerond en de raden van de volle 12 weken gebruik kunnen maken.
- Omdat de concept begroting is gebaseerd op de kadernota, moet de kadernota dus definitief door het AB worden vastgesteld vóór begin april. Dat is dus in het AB van eind maart.

Visual begrotingsproces in 2025 voor de programmabegroting 2026-2029 *10 oktober 2024*

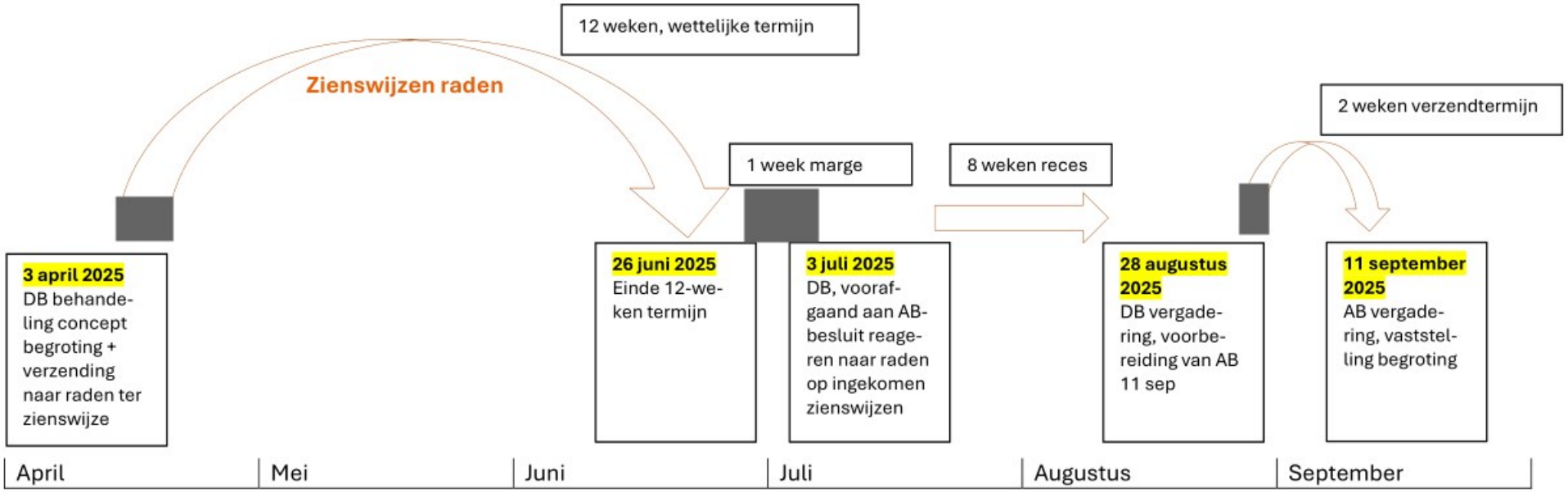

Toelichting

- Bij wet moet de concept begroting voor een termijn van 12 weken aan de raden worden voorgelegd.
- Bij wet moet de begroting vóór 15 september definitief door het AB worden vastgesteld.
- Bij wet moet het DB, voorafgaand aan het AB-besluit, schriftelijk en gemotiveerd op de zienswijzen reageren.
- Het DB van juli (laatste DB voor de zomervakantie) wordt gebruikt om op de ingediende zienswijzen te reageren.
- Gedurende het zomerreces (8 weken) ligt de procedure stil. In aansluiting op verzoeken van raden is de zienswijzenpeiling zo gepland, dat die niet in de zomer valt, maar dat de 12-weken-termijn vóór de zomer rond is. Zo kunnen de raden van de volle 12 weken gebruik maken.
- Ter voorbereiding op het AB van 11 september vindt er op 28 augustus een DB plaats. Dit DB vormt nog een uitwijkmogelijkheid, mocht het niet lukken om in het DB van 3 juli op de ingediende zienswijzen te reageren.